

ВІД АВТОРА

Найголовніша думка, яка постійно супроводжувала автора з самого початку його багаторічної праці над цим українсько-німецьким словником, це глибока переконаність у невичерпному багатстві нашої української мови, досконалості її форм і самодостатності у способах вираження найрізноманітніших і найтонших відносин матеріального та духовного світу.

Ще далекого 1663 р. французький дипломат П'єр Шевальє писав, що *“мова козаків... дуже ніжна і сповнена пестливих виразів та незвичайно витончених зворотів”*. Австрійський письменник із Галичини Карл Француз наголошував на тому, що наша мова *“багата на голосні звуки і м'які приголосні, синтаксично проста і поряд з цим вишукано структурована, у своїх формах надзвичайно розвинута і при цьому струнка, ніжна і гнучка, немов та верба, котра покриває берег українських річок”*.

“Коштовний скарб народу” (Іван Франко), нашу солов'їну мову, у якій *“що не звук, то подарунок, все крупно, зернисто, як самі перла”* (Микола Гоголь), автор спробував передати мовою Гете і Шиллера, Моцарта і Гайдна, Лютера і Ремарка. Перед автором постали поряд українська мова, *“запашна, співуча, гнучка, милозвучна, сповнена музики і квіткових пахощів”* (Олесь Гончар), і німецька мова, *“глибока, насичена смыслом і духом, необмежено вільна і рухлива у своїх образах і формах, багатобачна і різноманітна у змальовуванні та висвітленні внутрішнього і зовнішнього світу”* (Ернст Моріц Арндт), *“ця багата, еластична і сильна мова зі своїми численними іграми, примхами і нерегулярностями, зі своєю високою музичністю, своєю одухотвореністю, своїм гумором”* (Герман Гессе), *“така багата і потужна, така смілива і граціозна, така красива і м'яка”* (Людвіг Бьорне).

Побудувати уявний місток між цими мовами, поєднавши їх у словникових статтях, і віртуально наблизити одну до одної, щоб показати семантичні міжмовні співвідношення – такою була мета автора. Це виявилось, звичайно, зовсім непростим завданням з огляду на значну відмінність між лексичними і граматичними структурами обох мов та на інші контрасти між ними, тому що *“мова – це неначе зовнішній прояв духу народів”* і відмінність між ними означає *“відмінність у самому світобаченні”* (Вільгельм фон Гумбольдт), *“це наша національна ознака, в мові – наша культура, сутність нашої свідомості”* (Іван Огієнко). Різне сприйняття дійсності окремими націями викликало різницю в її формальному відображенні засобами відповідної мови, що створює певні труднощі для лексикографа або перекладача. У зв'язку з цим авторові доводилося перебувати довго в роздумах і сумнівах, порівнюючи багатство значень слова чи синонімічного ряду в українській мові, а потім особливості й розмаїття в семантичному наповненні відповідних німецьких слів, щоб досягти найбільш точного й адекватного перекладу, щоб у логічно обгрунтованій послідовності правильно описати значення слів, розподілити слова між словниковими статтями тощо. Багато часу й енергії

забирали аналіз інших словників і довідкових посібників та перевірка інформації, поданої в них. Здолавши різноманітні перешкоди і труднощі, автор може тепер з вдячністю Богові й долі подати на суд громадськості свій твір.

Працюючи над словником, автор використав передусім досвід видатних українських лексикографів минулого. Йдеться насамперед про “Малоруско-німецький словар” Євгена Желеховського і Софрона Недільського (Львів, 1886 р.), “Руско-німецький словар” Омеляна Поповича (Чернівці, 1904 р.) і “Українсько-німецький словник” Зенона Кузелі та Ярослава Рудницького (Ляйпціг, 1943 р.; Вісбаден, 1987 р.).

У період російської і радянської окупації України не вийшло, на жаль, жодного великого українсько-німецького словника, і ми були вимушені користуватися російськомовними. Словники, які появилися у нас після проголошення Незалежності України, створені переважно на основі відповідних російсько-німецьких, зокрема — способом звичайного перекладу з російської мови. Їхні автори подекуди не зважали на відмінність у значеннях слів, які звучать подібно в обох мовах, та припустилися інших прикрих і неприємних помилок.

Пропонованим виданням автор намагався певним чином виправити і покращити ситуацію в українсько-німецькій лексикографії, врахувавши найновіші здобутки вітчизняної та зарубіжної лінгвістики й сучасні вимоги до створення та будови словників. Авторові вдалося створити словник, обсяг якого значно перевищує всі українсько-німецькі словники, видані до цього часу як в Україні, так і за кордоном. Говорячи словами древніх римлян: *Feci quod potui, faciant meliora potentes*. — *Я зробив усе, що міг, хто може, нехай зробить краще*.

Автор сподівається, що його словник принесе користь викладачам, учителям, студентам, учням, перекладачам, усім, хто вивчає не тільки німецьку, а й також українську мову.

З повагою,
Михайло Смолій

VORWORT DES VERFASSERS

Ein Grundgedanke, der den Verfasser vom Anfang seiner vieljährigen Arbeit an dem vorliegenden ukrainisch-deutschen Wörterbuch ständig begleitete, ist eine tiefe Überzeugung vom unerschöpflichen Reichtum unserer ukrainischen Sprache, von der Vollkommenheit ihrer Formen und von der Eigenständigkeit der Ausdrucksmöglichkeiten für vielfältige und feinste Wechselverhältnisse in der materiellen und geistigen Welt.

Bereits im fernen Jahr 1663 schrieb der französische Diplomat Pierre Chevalier, dass *“die Sprache der Kosaken... sehr zärtlich und an liebkosenden Ausdrücken und ungewöhnlich feinen Wendungen reich ist”*. Der österreichische Schriftsteller aus Galizien Karl Franzos betonte, dass die ukrainische Sprache *“an Vokalen und weichen Konsonanten reich, syntaktisch schlicht und doch fein gegliedert ist, in ihren Formen überaus ausgebildet und dabei schlank, zart und biegsam, wie die Weide, welche den Saum der ukrainischen Flüsse bedeckt”*.

Den *“kostbaren Schatz des Volkes”* (Iwan Franko), unsere Sprache, in der *“jeder Laut ein Geschenk ist, alles groß, kornartig wie die Perlen selbst”* (Mykola Gogol), versuchte der Verfasser in der Sprache von Goethe und Schiller, Mozart und Haydn, Luther und Remarque wiederzugeben. Vor dem Verfasser standen nebeneinander die ukrainische Sprache, *“duftig, melodisch, flexibel, wohlklingend, gefüllt von Musik und Blumenaroma”* (Oles Hontschar), und die deutsche Sprache, *“tief und schwer an Sinn und Geist, in ihren Gestalten und Bildungen unendlich frei und beweglich, in ihren Färbungen und Beleuchtungen der innern und äußern Welt vielseitig und mannigfaltig”* (Ernst Moritz Arndt), *“diese reiche, elastische und kraftvolle Sprache mit ihren vielen Spielen, Launen und Unregelmäßigkeiten, mit ihrer hohen Musikalität, ihrer Beseeltheit, ihrem Humor”* (Hermann Hesse), *“so reich und mächtig, so mutig und anmutig, so schön und mild”* (Ludwig Börne).

Eine gedankliche imaginäre Brücke zwischen diesen Sprachen zu schlagen, indem man sie in Wörterbuchartikeln vereinigt, und sie virtuell aneinander zu rücken, um semantische zwischensprachliche Wechselbeziehungen aufzuzeigen – das war das Anliegen des Verfassers. Das erwies sich natürlich als eine ganz und gar nicht einfache Aufgabe wegen der großen Unähnlichkeit zwischen den lexikalischen und grammatischen Strukturen beider Sprachen und anderer Kontraste zwischen ihnen, weil die Sprache *“gleichsam die äußerliche Erscheinung des Geistes der Völker”* ist und ihre Verschiedenheit *“eine Verschiedenheit der Weltansichten selbst”* darstellt (Wilhelm von Humboldt), weil *“die Sprache unser nationales Merkmal ist, unsere Kultur, das Wesen unseres Bewusstseins in der Sprache liegen”* (Iwan Ohijenko). Die verschiedenartige Wahrnehmung der Wirklichkeit durch einzelne Nationen rief den Unterschied in ihrer formalen Wiedergabe mit den jeweiligen sprachlichen Mitteln hervor, was dem Lexikographen oder dem Übersetzer gewisse Schwierigkeiten bereitet. Oft musste der Verfasser daher in Gedanken und Zweifeln lange versunken sitzen, indem er den Reichtum der Bedeutungen eines Wortes oder einer synonymischen Reihe im Ukrainischen und danach Besonderheiten und Mannigfaltigkeit im semantischen Inhalt der entsprechenden deutschen Wörter

verglichen, um eine möglichst genaue und adäquate Übersetzung zu finden, um die Bedeutung eines Wortes in einer logisch begründeten Reihenfolge zu beschreiben, die Wörter auf Wörterbuchartikel aufzuteilen usw. Viel Zeit und Energie nahmen die Analyse anderer Wörterbücher oder Handbücher und die Überprüfung der in ihnen enthaltenen Information in Anspruch. Nicht wenige Hindernisse hat der Verfasser endlich überwunden und darf jetzt mit Dank an den Herrgott sein Werk dem Urteil der Öffentlichkeit überlassen.

Bei der Arbeit am Wörterbuch nutzte der Verfasser vor allem die Erfahrung der prominenten ukrainischen Lexikographen der Vergangenheit. Es geht in erster Linie um das "Ruthenisch-deutsche Wörterbuch" von Eugen Żelechowski und Sofron Nedilskyj (Lwiw, 1886), das "Ruthenisch-deutsche Wörterbuch" von Emilian Popowicz (Tscherniwzi, 1904) und das "Ukrainisch-deutsche Wörterbuch" von Zeno Kuzela und Jaroslav Rudnyčkyj (Leipzig, 1943; Wiesbaden, 1987).

In der Zeit der russischen und sowjetischen Okkupation der Ukraine ist leider kein großes ukrainisch-deutsches Wörterbuch veröffentlicht worden und wir waren auf russischsprachige Wörterbücher angewiesen. Die nach der Unabhängigkeitserklärung der Ukraine erschienenen Wörterbücher wurden vorwiegend auf der Grundlage von russisch-deutschen Wörterbüchern erstellt, darunter in Form einer gewöhnlichen Übersetzung aus dem Russischen. Ihre Autoren achteten dabei nicht immer auf den Unterschied in der Bedeutung der Wörter, die in beiden Sprachen ähnlich klingen, oder haben andere verdrießliche oder peinliche Fehler begangen.

Mit dem vorliegenden Wörterbuch hat der Verfasser versucht, die Lage in der ukrainisch-deutschen Lexikographie unter Berücksichtigung der neuesten Errungenschaften der Linguistik und der gegenwärtigen Anforderungen an den Aufbau von Wörterbüchern maßgeblich zu verbessern. Dem Umfang nach übertrifft das vorliegende Wörterbuch alle zuvor in der Ukraine und im Ausland herausgegebenen ukrainisch-deutschen Wörterbücher.

Der Verfasser hofft mit seiner Arbeit Lehrern, Schülern und Studenten, Übersetzern und Dolmetschern, allen, die Deutsch oder Ukrainisch lernen, hiermit größten Nutzen zu bringen.

Hochachtungsvoll,
Mykhaylo Smoliy

ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ СЛОВНИКОМ

Заголовні слова розміщені в словнику за алфавітом і подані жирним шрифтом. Знак || вказує на те, що до частини слова перед ним додаємо певні закінчення, якщо це слово подано в статті в ілюстраційному словосполученні чи фразеологічному звороті. Знак тильда ~ замінює у статті цю частину слова:

велик||ий 1. groß; (*величезний*) gewaltig, riesenhaft, riesig; ~а **глибина** Untiefe *f* =, -n; ~ий **попит** ек. eine große Nachfrage

Слід читати: **велика глибина, великий попит.**

Якщо слова пишуться через дефіс, то вони розміщені в алфавітному порядку відразу за основним словом:

мі с муз. E n =

мі-бемоль ч муз. Es n =

мі-дієз ч муз. E|is n =

мі-мажор ч муз. E-Dur n =

мі-мінор ч муз. e-Moll n =

мігрант ч Zuwanderer m -s, =

Якщо згідно з правилами орфографії допускається подвійне написання слова, то другий варіант стоїть у квадратних дужках після основного. У випадку з паралельним вживанням буквосполучень *ph* і *f* вказаний переважно один варіант (*ph* більш характерне для фахової літератури):

веда ж Weda *m* =/-s, Veden/-s [*тж.* Weda, Weden]

з [із, зі] (*з чого, відкіля*) aus (*D.*)

кенотаф ч Kenotaph [Zenotaph] *n* -s, -e

Лексичні омоніми подано в різних статтях:

сплав¹ ч (*лісу*) Flößen *n* -s; Flößerei *f* =, -en

сплав² ч 1. (*металів*) Legierung *f* =, -en; 2. *перен.* (*поєднання різних елементів, частин тощо*) Verschmelzung *f* =, -en

Наголос у всіх словах, якщо вони мають два або більше складів, позначено шляхом підкреслення голосного звука. У словах, де можливі два наголоси, підкреслено два склади:

незаперечний unbestreitbar, un|angreifbar, un|anfechtbar

разом zusammen

У квадратних дужках наведена транскрипція деяких слів (або частини слова) іншомовного походження, вимова яких має певні відхилення від правил читання в німецькій мові. Основний наголос у транскрипції стоїть перед наголошеним складом вгорі, другорядний – внизу:

абандон ч ек. Abandon [abA'dɔp] *m* -s, -s

абонемент ч Abonnement [-'maN] *n* -s, -s

інженер-електрик ч Elektro|ingenieur [-InZe,n|Q:r] *m* -s, -e

Вертикальні риси | і | вживаються для полегшення вимови. Пунктирна риска | стоїть у випадках, де немає твердого вступу. Суцільна риска | вказує на твердий вступ або розділення деяких буквосполучень:

сім'я ж Fam*il*i|e f=, -n

привласнювати an|eignen vt

наступн|ий n*ä*ch|st(er); ~ого дня am n*ä*ch|sten Tage

мікрометр ч mex. Mess|schraube f=, -n

Після українських іменників подано рід (ч, ж, с) або позначення множини (мн). Німецькі іменники мають позначення роду (m, f, n) або множини (pl), закінчення родового відмінка однини і називного відмінка множини. Якщо в цих формах іменник не має закінчення, то стоїть знак =. У більшості випадків ці закінчення слід додавати безпосередньо до іменника. В іменниках, які мають особливості при утворенні множини (умляут, чергування тощо), подано останній склад, декілька останніх складів або ціле слово:

критиця ж Brunnen m -s, =

der Brunnen, des Brunnens, die Brunnen

рекорд ч Rekord m -(e)s, -e

der Rekord, des Rekord(e)s, die Rekorde

штани мн Hose f=, -n

die Hose, der Hose, die Hosen

портрет ч Bildnis n -ses, -se

das Bildnis, des Bildnisses, die Bildnisse

костюм ч Anzug m -(e)s, -züge

der Anzug, des Anzug(e)s, die Anzüge

село с Dorf n -(e)s, Dörfer

das Dorf, des Dorf(e)s, die Dörfer

вчителька ж Lehrerin f=, -nen
nen

der Lehrerin, der Lehrerin, die Lehrerin-

центр ч Zentrum n -s, -ren

das Zentrum, des Zentrums, die Zentren

Якщо німецький іменник вживається тільки у множині, то біля нього стоїть позначка pl. Якщо іменник не вживається у множині взагалі, а лише в однині, то він подається без форми множини:

віспа ж мед. Pocken pl

непрацездатність ж Arbeits|unfähigkeit f=

Якщо слово може мати дві форми певного відмінка або множини, а також різні варіанти вимови, то такі форми відділяються косою лінією /: **кран** ч 1. (водопроводу, газопроводу тощо) Hahn m -(e)s, Hähne/-en; 2. (нідймальний) Kran m -(e)s, Kräne/спец. -e

ралі с спорт. Rallye [ˈrali/ˈrɛli] f=, -s

бетон ч Beton [-ˈtɔŋ] m -s, -s / нівд.-нім., австр. [-ˈtɔ:n] m -s, -e

Після німецьких слів вказане їхнє керування:

дивуватися sich wundern (чомусь über A.)

радіти sich freuen (чомусь у минулому – über A., G.; чомусь у майбутньому – auf A.; чомусь, що відбувається в даний час – an D.)

міняти tauschen vt, eintauschen vt (на щось gegen A.)

страх ч Angst f=, Ängste (від когось, чогось vor D.)

Після німецьких дієслів вказана перехідність (*vt*), неперехідність (*vi*) чи безособовість (*vi mp*). Якщо дієслово вживається в певних граматичних формах з допоміжним дієсловом *sein*, то стоїть позначка (s), якщо з *haben* і *sein* паралельно, то позначка (h, s). Відсутність таких позначок вказує на те, що це дієслово вживається з допоміжним дієсловом *haben*:

заходити 1. (*йти кудись*) *hingehen* vi (s), gehen* vi (s)*; ~ **на посадку ав.** *zur Landung ansetzen vi*; 2. (*всередину*) *hineingehen* vi (s)*

плавати *schwimmen* vi (h, s)*

шукати *suchen vt; suchen vi (щось nach D.)*

Слово або частина слова в круглих дужках означає, що вони факультативні:

вишукувати (*her*)*aussuchen vt*

Слід читати: *heraussuchen vt, aussuchen vt.*

кут ч ... **◆ загнати в (глухий)** ~ *in die Enge treiben* vt*

Слід читати: **загнати в глухий кут, загнати в кут.**

Слово в квадратних дужках після німецького слова означає, що його можна вживати замість попереднього:

ранн|їй *früh*; ~**я зима** *ein früher [zeitiger, frühzeitiger] Winter*

Слід читати: *ein früher Winter, ein zeitiger Winter, ein frühzeitiger Winter*

Зірочка * коло німецького дієслова вказує на те, що воно належить до сильної або неправильної дієвідмін (див. список у кінці словника). Зірочка в дужках (*) вказує на можливість утворення цієї форми за слабкою відмінною поряд із сильною:

одягати *anziehen* vt*

висилати (*ab*)*senden(*) vt*

гліти *glimmen(*) vi*

Фразеологізми, сталі сполучення слів тощо стоять після значка ◆:

рано *див. ранній*; ◆ **хто ~ встає, тому Бог дає** (*прислів'я*) *Morgenstunde hat Gold im Munde*

Перед німецькими словами стоїть позначка про сферу вживання, приналежність до стилю, оцінку слова тощо: *фіз., хім., розм., перен., груб.* тощо. Такі позначки стосовно українських слів стоять у дужках після відповідного слова: (*розм.*), (*фам.*), (*жарг.*), (*заст.*), (*знев.*) тощо. Якщо в обох мовах вони збігаються, то вживаються без дужок:

аероплан (*заст.*) ч *Flugzeug n -(e)s, -e; заст. Aeroplan m -(e)s, -e*

молитва *ж рел. Gebet n -(e)s, -e, Bittgebet n -(e)s, -e*

базікати (*знев.*) *розм. schwätzen vi, vt, plaudern vi, vt; фам. quasseln vi, schwafeln vt, vi*

вкалувати *розм. malochen vi*

СКОРОЧЕННЯ

	Німецькі		
(h, s)	вжив. з haben або sein	<i>вет.</i>	ветеринарія
(s)	вжив. з sein	<i>вжив.</i>	вживається
<i>A.</i>	Akkusativ	<i>висок.</i>	високий стиль
<i>D.</i>	Dativ	<i>відокр.</i>	відокремлюваний
<i>f</i>	жіночий рід	<i>військ.</i>	військова справа
<i>G.</i>	Genitiv	<i>вulg.</i>	вulgарно
<i>Inf.</i>	Infinitiv	<i>геогр.</i>	географія
<i>j-d</i>	jemand	<i>геод.</i>	геодезія і картографія
<i>j-m</i>	jemandem (<i>D.</i> від jemand)	<i>геол.</i>	геологія
<i>j-n</i>	jemanden (<i>A.</i> від jemand)	<i>гiдр.</i>	гiдротехніка
<i>j-s</i>	jemandes (<i>G.</i> від jemand)	<i>гiрн.</i>	гiрнична справа
<i>Konj.</i>	Konjunktiv	<i>груб.</i>	грубо
<i>m</i>	чоловічий рід	<i>дер.</i>	деревообробка
<i>N.</i>	Nominativ	<i>див.</i>	дивись
<i>n</i>	середній рід	<i>діал.</i>	діалектизм
<i>Part. II</i>	Partizip II	<i>етн.</i>	етнографія
<i>pl</i>	множина	<i>евф.</i>	евфемізм
<i>sg</i>	однина	<i>ек.</i>	економіка
<i>vi</i>	неперехідне дієслово	<i>ел.</i>	електрика
<i>vimp</i>	безособове дієслово	<i>елн.</i>	електроніка
<i>vt</i>	перехідне дієслово	<i>ж</i>	жіночий рід
		<i>жарг.</i>	жаргон
		<i>жарт.</i>	жартівливо
		<i>заввич.</i>	заввичай
		<i>залiзн.</i>	залiзничний транспорт
		<i>заст.</i>	застаріле
		<i>зах.</i>	захiдноукраїнський
		<i>збiрн.</i>	збiрне
		<i>зв'яз.</i>	зв'язок
		<i>знач.</i>	значення
		<i>знев.</i>	зневажливо
		<i>зоол.</i>	зоологія
		<i>iрон.</i>	iронiчно
		<i>iст.</i>	iсторія
		<i>канц.</i>	канцеляризм
	Українські		
<i>ав.</i>	авіація		
<i>австр.</i>	австріацізм		
<i>авт.</i>	автомобільна справа		
<i>анат.</i>	анатомія		
<i>археол.</i>	археологія		
<i>архiт.</i>	архiтектура		
<i>астр.</i>	астрономія		
<i>біол.</i>	біологія		
<i>бот.</i>	ботаніка		
<i>буд.</i>	будівництво		

<i>кін.</i>	кінематографія	<i>рад.</i>	радіотехніка
<i>книжн.</i>	книжний	<i>рел.</i>	релігія
<i>комп.</i>	комп'ютерні технології	<i>різн.</i>	різний
<i>косм.</i>	космонавтика	<i>розм.</i>	розмовний стиль
<i>лайл.</i>	лайливо	<i>с</i>	середній рід
<i>лат.</i>	латинський вислів	<i>с.-г.</i>	сільське господарство
<i>ліс.</i>	лісове господарство	<i>серед.-нім.</i>	середньонімецький
<i>літ.</i>	література	<i>скор.</i>	скорочено
<i>мат.</i>	математика	<i>спец.</i>	спеціальний термін
<i>мед.</i>	медицина	<i>спорт.</i>	спортивна сфера
<i>мет.</i>	металургія	<i>схід.-нім.</i>	східнонімецький
<i>метеор.</i>	метеорологія	<i>театр.</i>	театральне мистецтво
<i>мисл.</i>	мисливство	<i>текст.</i>	текстильна промисловість
<i>мист.</i>	мистецтво	<i>тех.</i>	техніка
<i>мін.</i>	мінералогія	<i>тж.</i>	також
<i>міф.</i>	міфологія	<i>ТЗ</i>	транспортний засіб
<i>мн</i>	множина	<i>тк.</i>	тільки
<i>мор.</i>	морська справа	<i>тлб.</i>	телебачення
<i>муз.</i>	музика	<i>фам.</i>	фамільярно
<i>невідокр.</i>	невідокремлюваний	<i>фарм.</i>	фармакологія
<i>одн.</i>	однина	<i>фіз.</i>	фізика
<i>опт.</i>	оптика	<i>фізіол.</i>	фізіологія
<i>осуд.</i>	осудливо	<i>філол.</i>	філологія
<i>офіц.</i>	офіційно	<i>філос.</i>	філософія
<i>перев.</i>	переважно	<i>фін.</i>	фінанси
<i>пестл.</i>	пестливо	<i>фольк.</i>	фольклор
<i>півд.-нім.</i>	південно-німецький	<i>фот.</i>	фотографія
<i>півн.-нім.</i>	північно-німецький	<i>харч.</i>	харчова промисловість
<i>поет.</i>	поетично	<i>хім.</i>	хімія
<i>полігр.</i>	поліграфія	<i>ч</i>	чоловічий рід
<i>політ.</i>	політика	<i>швейц.</i>	гельветизм
<i>псих.</i>	психологія	<i>юр.</i>	юриспруденція

УКРАЇНСЬКИЙ АЛФАВІТ

Аа	Бб	Вв	Гг	Ґґ	Дд
Ее	Єє	Жж	Зз	Ии	Іі
Її	Йй	Кк	Лл	Мм	Нн
Оо	Пп	Рр	Сс	Тт	Уу
Фф	Хх	Цц	Чч	Шш	Щщ
Ьь	Юю	Яя			

НІМЕЦЬКИЙ АЛФАВІТ

Aa	Bb	Cc	Dd	Ee	Ff
Gg	Hh	Ii	Jj	Kk	Ll
Mm	Nn	Oo	Pp	Qq	Rr
Ss	Tt	Uu	Vv	Ww	Xx
Yy	Zz				

У німецькому алфавіті буква *ß* прирівнюється до буквосполучення *ss*, а букви *ä, ö, ü* – до відповідно *a, o, u*.

A

a¹ 1. (сполучник протиставний) 1) und, aber, jedoch, dagegen; **я прийду завтра**, ~ **не сьогодні** ich komme morgen, aber/und nicht heute; 2) (після заперечення) sondern; **не він**, ~ **я** nicht er, sondern ich; 3): ~ **то (інакше)** sonst, ander(e)nfalls, widrigenfalls; ~ **проте** doch, aber doch; 2. (сполучник приєднувальний) 1) und (dann), dann aber; **я напишу домашнє завдання**, ~ **потім піду в кіно** ich schreibe die Haus|aufgabe und dann gehe ich ins Kino; 2): ~ **тому [~ отже]** darum, deshalb; also, folglich; **надворі дуже холодно**, ~ **тому я залишуся вдома** draußen ist es sehr kalt, deshalb bleibe ich zu Hause; 3): ~ **також** sowie; 4): ~ **саме** und zwar, nämlich

a² (визук) ach!, ah!, ha!

абажур ч Lampenschirm *m* -(e)s, -e

абандон ч ек. Abandon [abA'dP] *m* -s, -s, Preisgaberecht *n* -(e)s, -e

абат ч Abt *m* -(e)s, Äbte

абатиса ж Äbtistin *f* =, -nen

абатство с Abtei *f* =, -en

абатський Abt-, Abtei-, zum Abt [zur Abtei] gehörend

абдомінальн||ий abdominal; ~а **хірургія** Bauchchirurgie *f* =, abdominale Chirurgie

абдукція ж мед. Abduktion *f* =, -en

аберантний aberrant, aberrierend

аберація ж 1. *астр.*, *фіз.* Aberration *f* =, -en; Abweichung *f* =, -en; (*оптичних систем*) Abbildungsfehler *m* -s, =; **сферична** ~ sphärische Aberration, Öffnungsfehler *m* -s, =; **хроматична** ~ chromatische [kr-] Aberration, chromatischer Abbildungsfehler; 2. *перен.* Ab|irung *f* =, -en

абетк||а ж 1. (*алфавіт*) Alphabet *n* -(e)s, -e, Abc [a:be:tse:] *n* =, =; **за ~ою** alphabetisch; 2. (*буквар*) Fibel *f* =, -n

абетковий alphabetisch

абзац ч 1. Absatz *m* -es, -sätze; *полігр.* Alinea *n* -s, -s; з (**нового**) ~у mit Absatz; **почати з нового** ~у einen Absatz machen, einen (неуен) Absatz [eine neue Zeile] beginnen*, mit einem Absatz [einer neuen Zeile] beginnen*; **без ~у** (*у підбір*) *полігр.* ohne Absatz; **розділити на ~и** in Absätze gliedern *vt*; 2. *перен.*, *розм.* Pech *n* -(e)s, Schlappe *f* =, -n; **це повний ~!** *розм.* da haben wir die Bescherung [den Salat!], da hast du den Salat!, da haben wir's!, da hast du es!

аби (wenn)... nur (+ *Конж.*); (*для того, щоб*) damit; ~ **но він прийшов** wenn er nur käme

абиде wo (es) auch sei, beliebig wo, wo immer

абиколи wann (es) auch sei, gleich wann, wann immer

абикуди wohin (es) auch sei, egal wohin, wohin immer

абихто wer (es) auch sei, gleich wer

абичий wessen (es) auch sei, egal wessen, wessen immer

абищія ж (*дурниця, нісенітниця*) Kleinigkeit *f* =, -en, Bagatelle *f* =, -n, Nichtigkeit *f* =, -en

абищо 1. was (es) auch sei, was auch möglich, was immer; 2. *див.* **абищія**

абияк wie (es) auch sei, egal wie; (*впереміж*) durch|einander

абиякий beliebig, gleich was für ein, irgend|ein

абісальн||ий: ~а **область** *геол.*

Abyssalregion *f* =, -en; ~і відкладення Tiefsee|ablagerungen *pl*

абіссін|єць ч Abessinier *m* -s, =; ~ка ж Abessinierin *f* =, -nen

абіссінський abessinisch; ~ колодязь Abessinierbrunnen *m* -s, =, Rammbrunnen *m* -s, =

абітурієнт ч Studiєnbewerber *m* -s, =

абітурієнтка ж Studiєnbewerberin *f* =, -nen

аблатив ч філол. Ablativ *m* -s, -e, Ablativus [-v-] *m* =, -ve

аблаут ч філол. Ablaut *m* -(e)s, -e

абляція ж 1. астр. Ablation *f* =, -en; 2. геол. Ablation *f* =, -en, Abhebung *f* =, -en, Abschmelzung *f* =, -en; ~ льодовика Abschmelzen des Gletschers

або 1. oder; ~ ж oder aber; ~..., ~... entweder... oder; він ~ подзвонить, ~ напише er wird entweder anrufen oder schreiben; ти пам'ятаєш це, ~ вже забув? weißt du das noch oder hast du das schon vergessen?; 2. (тобто, іншими словами, точніше, або) beziehungsweise (скор. bzw.); 3. (хіба, невже) denn; oder; ~ ти цього не знаєш? weißt du das denn nicht?; oder weißt du das nicht?

аболіціонізм ч Abolitionismus *m* =

абонемент ч 1. (право користування) Abonnement [-'maŋ] *n* -s, -s; (театральний тощо) Anrecht *n* -(e)s, -e, Theater|anrecht *n* -(e)s, -e; за ~ом im Abonnement, auf Anrecht; **придбати** ~ abonnieren *vi* (на щось auf *A.*); 2. (передплата газет тощо) Abonnement *n* -s, -s; Bezug *m* -(e)s, Bezüge, Dauerbezug *m* -(e)s, -züge; 3. (документ) Anrechtskarte *f* =, -n, Anrechtsschein *m* -(e)s, -e; 4. (відділ у бібліотеці) Ausleihe *f* =, -n; міжбібліотечний ~ Fernleihe *f* =, -n

абонементний Anrechts-, Abonne-

ments- [-'maŋs-]; ~ спектакль Anrechtsvorstellung *f* =, -en

абонент ч Abonnent *m* -en, -en; (власник театрального тощо абонементу) Anrechts|inhaber *m* -s, =, Anrechtler *m* -s, =; (телефонної мережі) Fernsprechteilnehmer *m* -s, =, Teilnehmer *m* -s, =; (читач бібліотеки) Leser *m* -s, =; (передплатник) Bezieher *m* -s, =

абонентний Teilnehmer-; ~а карточка (у бібліотеці) Lesekarte *f* =, -n; ~а плата (за радіо, телефон) Teilnehmergebühr *f* =, -en; ~ий номер (читача) Lesernummer *f* =, -n

абонентський див. абонентний

абонувати abonnieren *vt*; abonniert sein* *vi* (s) (щось auf *A.*)

абордаж ч мор. Entern *n* -s, Enterrung *f* =, -en, Anlegen *n* -s; **взяти на** ~ entern *vt*

абордажний Enter-; ~ гак Enterhaken *m* -s, =; ~ місток Enterbrücke *f* =, -n

абориген ч Ur|einwohner *m* -s, =, Urbewohner *m* -s, =; (тубілець) Eingeborene *m* -n, -n

аборт ч мед. 1. (викидень) Abort *m* -(e)s, -e, Abortus *m* =, Fehlgeburt *f* =, -en; 2. (штучний) Abtreibung *f* =, -en, Schwangerschafts|abbruch [-br4x] *m* -(e)s, -brüche [-brYcq], Schwangerschafts|unterbrechung *f* =, -en; **робити** ~ ein Kind [die Leibesfrucht] abtreiben*

абортивний мед. abortiv, frucht|abtreibend

абощо oder, oder (sonst) was

абразив ч Schleifmittel *n* -s, =

абразивний абreibend, abschleifend, Schleif-; ~е зношення abschleifende Abnutzung, Abrasionsverschleiß *m* -es, -e; ~ий матеріал xim. Schleifmaterial *n* -s, -i|en; mex. Schleifmittel *n* -s, =

абразивностік||ий schleiffest; ~е

- покриття** schleifffeste [abriebbe-
ständige] Beschichtung
- абразія** ж геол. Abrasion *f* =, -en,
Abscheuerung *f* =, -en
- абракадабра** ж Abrakadabra *n* -s,
sinnloses Geschwätz
- абрєвіатура** ж Abbręviatur [-v-] *f*
=, -en; **А**бкürzung *f* =, -en, Kurzwort
n -(e)s, -wörter; **буквена** ~ Buch-
stabenkürzung *f* =, -en, Buchstaben-
wort *n* -(e)s, -wörter; **звукова** ~ Ini-
tialkürzung *f* =, -en
- абрикос** ч див. абрикоса
- абрикоса** ж бот. 1. (плід) Aprikose
f =, -n; австр. Marille *f* =, -n; 2. (де-
рево) Aprikosenbaum *m* -(e)s, -bäume
- абрикосівка** ж (напій) Aprikosen-
branntwein *m* -(e)s, -e, Aprikosen-
Likör *m* -s, -e; австр. Marillen-Li-
kör *m* -s, -e
- абрикосовий** Aprikosen-; (колір)
aprikosenfarbig
- абрикотин** ч Aprikot-Brandy [-'brEndl]
m -s, -s
- абрис** ч 1. Abriss *m* -es, -e, Umriss
m -es, -e, Umrisslinie *f* =, -n, Kontur
f =, -en; 2. полігр. Klatschdruck *m*
-(e)s, -e, Konturenpause *f* =, -n
- абсент** ч Absinth *m* -(e)s, -e
- абсентеїзм** ч політ. Nichtteilnahme
an den Wahlen, Fernbleiben von den
Wahlen, Absentismus *m* =
- абсолют** ч філос. Absolute *n* -n
- абсолютизм** ч Absolutismus *m* =
- абсолютизувати** ver|absolutieren *vt*
- абсолюти|ий** absolut, unbedingt;
(необмежений) unbeschränkt; (сва-
вільний) willkürlich; ~а величина
absolute Größe; ~ий нуль фіз. ab-
soluter Nullpunkt; ~ий слух муз.
absolutes Gehör
- абсолютно** absolut; durch|aus, ganz;
~ здоровий kerngesund; це ~ не-
можливо das [es] ist ganz unmög-
lich
- абсолюція** ж 1. юр. Absolution *f* =,
-en; (виправданя) Freisprechung
f =, -en; 2. рел. Absolution *f* =, -en,
Sündenvergebung *f* =, -en, Losspre-
chung von Sünden
- абсорбент** ч хім. Absorbens *n* =,
-benzi|en
- абсорбер** ч хім. Absorber *m* -s, =;
Sättiger *m* -s, =
- абсорбувати** хім., фіз. absorbieren
vt, аufsaugen* *vt*
- абсорбційний** Absorptions-; ~ хо-
лодильник Absorberkühlschrank *m*
-(e)s, -schränke
- абсорбція** ж хім., фіз. Absorption *f*
=, Absorbierung *f* =, Аufsaugung *f* =
- абстинент** ч Abstinenzler *m* -s, =
- абстинентний:** ~ синдром Entzie-
hungs|erscheinungen *pl*, (alko|holi-
sches) Entziehungssyndrom *n* -s, -e
- абстиненція** ж Abstinenz *f* =, -en;
(утримання від чогось) Enthalt-
samkeit *f* =; мед. Entziehung|erschei-
nungen *pl*
- абстрагувати** abstrahieren *vt*; ~ся
abstrahieren *vi* (від чогось von D.)
- абстрактн|ий** abstrakt, rein begriff-
lich; ~е слово філол. abstraktes
Wort, Abstraktum *n* -s, -ta; ~ий
живопис gegenstandslose [abstrak-
te] Malerei
- абстрактність** ж Abstraktheit *f* =
- абстракціонізм** ч Abstraktionismus
m =, abstrakte Kunst
- абстракціоніст** ч Abstraktionist *m*
-en, -en
- абстракція** ж Abstraktion *f* =, -en;
(абстрактне поняття) Abstrak-
tum *n* -s, -ta
- абсурд** ч Widersinn *m* -(e)s; (дурни-
ця, нісенітниця) Unsinn *m* -(e)s;
театр ~у absurdes Theater; доводи-
ти до ~у ad absurdum führen *vt*; ins
Unsinnige verkehren *vt*; доходити
до ~у sich zu einer Absurdität verstei-
gen*
- абсурдний** absurd, widersinnig;

- (безглуздий, нісенітний) unsinnig, ungereimt
- абсурдність** ж Absurdität *f* =; Ungereimtheit *f* =, Unsinnigkeit *f* =
- абсцес** ч мед. Abszess *m* -es, -e, Eitergeschwür *n* -(e)s, -e
- абсциса** ж мат. Abszisse *f* =, -n
- абулія** ж мед. Abulie *f* =, Willenlosigkeit *f* =
- абхаз** ч Abchase *m* -n, -n, Abchasi|er *m* -s, =; ~ка ж Abchasin *f* =, -nen, Abchasi|erin *f* =, -nen
- абхазьк|ий** abchasisch; ~а мова die abchasische Sprache; (лише з артиклем) Abchasische *n* -n; (зазвич. без артикля) Abchasisch *n* =/-s
- абхазець** ч див. **абхаз**
- аваліст** ч фін. Avalist [-v-] *m* -en, -en, Avalgeber *m* -s, =, Wechselbürge *m* -n, -n
- аваль** ч фін. Aval [-v-] *m* -s, -e, Avalbürgschaft *f* =, -en, Wechselbürgschaft *f* =, -en
- авальний** ~ рахунок Avalkonto *n* -s, -ten
- авангард** ч військ., тж. перен. Vorhut *f* =, -en, Avantgarde [avan-] *f* =, -n; в ~і an der Spitze
- авангардизм** ч Avantgardismus [avanga-] *m* =
- авангардистський** avantgardistisch [avanga-]
- авангардний** Vorhut-; ~ бій військ. Vorhutgefecht *n* -(e)s, -e
- аванзал** ч Vorsaal *m* -(e)s, -säle
- аванкамера** ж гідр. Einlaufbecken *n* -s, =, Vorbecken *n* -s, =; (гідрологіч. установці) Vorkammer *f* =, -n
- аванложа** ж Vorraum einer Theaterloge [-Zq]
- аванпорт** ч мор. Außenhafen *m* -s, -häfen, Vorhafen *m* -s, -häfen
- аванпост** ч військ. Vorposten *m* -s, =, vorgeschobene Stellung, vorgeschobener Posten; **виставити** ~ Vorposten aufstellen
- аванпроект** ч Themenstudie *f* =, -n, Vorprojekt *n* -(e)s, -e
- аванс** ч Anzahlung *f* =, -en; (як завдаток) Vorschuss *m* -es, -schüsse, Abschlag *m* -(e)s, -schläge; **грошовий** ~ Geldvorschuss *m* -es, -schüsse, Barvorschuss *m* -es, -schüsse; ~ в рахунок зарплати Lohn|abschlag *m* -(e)s, -schläge; ~ в рахунок наданих гарантій Garantievorschuss *m* -es, -schüsse; ~ по зарплаті Lohn|abschlag *m* -(e)s, -schläge, Gehaltvorschuss *m* -es, -schüsse; **одержати** ~ 90 грн. 90 UAH Abschlag bekommen*; **внести** ~ на суму... einen Vorschuss in Höhe von... zahlen; **брати** ~ sich (D.) einen Vorschuss geben lassen*; **надавати** ~ einen Vorschuss einräumen [gewähren]
- авансов|ий** (як завдаток) Vorschuss-, Abschlags-; (наперед) Voraus-; ~а виплата Vorauszahlung *f* =, -en, ~ий вексель Vorschusswechsel *m* -s, =; ~ий платіж Abschlagszahlung *f* =, -en, verrechnete Vorleistung, Vorausbezahlung *f* =, -en, Vorausleistung *f* =, -en; ~ий фрахт Vorfracht *f* =, -en
- авансодавець** ч Vorschusszahler *m* -s, =, Vorschussleistende *m* -n, -n
- авансом** vorschussweise; als Vorschuss; (наперед) im Voraus; **він вимагає, щоб йому надалі довіру** ~ er verlangt einen Vorschuss an Vertrauen; ~ **возвеличувати** Vorschusslorbeeren spenden (когось, щось D.)
- авансотримач** ч Vorschussnehmer *m* -s, =, Vorschuss|empfänger *m* -s, =
- авансування** с Avancierung [avA-'si:-] *f* =, -en, Bevorschussung *f* =, -en, Vorschussleistung *f* =, -en
- авансувати** vorschießen* *vt*, vorstrecken *vt*; einen Vorschuss zahlen (когось D.)

авансцена ж Vorbühne *f* =, -n, Proszenium *n* -s, -n|'en

авантюр|а ж 1. (пригода) Abenteuer *n* -s, =; (любовна пригода) Liebes|abenteuer *n* -s, =; 2. (ризикована справа) Wagnis *n* -ses, -se, Wagstück *n* -(e)s, -e; (афера) Affäre *f* =, -n; ♦ **вплутувати в** ~у in ein Abenteuer verstricken *vt*; **вплутуватися в** ~у sich auf ein Abenteuer einlassen*

авантюризм ч Abenteuerlichkeit *f* =, Abenteuergeist *m* -es; Abenteuerertum *n* -s

авантюрин ч *мін.* Aventurin [-v-] *m* -s, -e

авантюринов|ий Aventurin- [-v-]; ~е скло Aventuringlas *n* -es

авантюрист ч (аферист) Hochstapler *m* -s, =; (шукач пригод) Abenteuerer *m* -s, =

авантюристка ж Hochstaplerin *f* =, -nen; Abenteu(r)erin *f* =, -nen

авантюрний abenteuerlich; hochstaplerisch; ~ роман Abenteuerroman *m* -(e)s, -e

авар|ець ч Aware *m* -n, -n; ~ка ж Awarin *f* =, -nen

аварськ|ий awarisch; ~а мова die awarische Sprache; (лише з артиклем) Awarische *n* -n; (зазвич. без артикля) Awarisch *n* =/-s

аварійн|ий Havarie- [-v-], Not-, Störungs-; ~а бригада Störungskolonne *f* =, -n; ~а вентиляція Notlüftung *f* =, -en; ~а драбина Notleiter *f* =, -n; ~а зупинка Notabschaltung *f* =, -en, Schnell|abschaltung *f* =, -en; ~а кнопка Notdruckknopf *m* -(e)s, -knöpfe; ~а сигналізація Alarm|anlage *f* =, -n; ~а служба авт. Abschleppdienst *m* -(e)s, -e; ~е гальмування Notbremsung *f* =, -en; ~е освітлення Notbeleuchtung *f* =, -en, Sicherheitsbeleuchtung *f* =, -en; ~ий агрегат Notstrom|anlage *f*

=, -n, Not|aggregat *n* -(e)s, -e; ~ий **вимикач** Notschalter *m* -s, =; ~ий **випадок** Notfall *m* -(e)s, -fälle, Schadenfall *m* -(e)s, -fälle, Katastrophenfall *m* -(e)s, -fälle; ~ий **вихід** Not|ausgang *m* -(e)s, -gänge; (вилаз) Not|ausstieg *m* -(e)s, -e; ~ий **відвід** (різального інструмента) Notrückzug *m* -(e)s, -züge; ~ий **захист** Notschutz *m* -es, Störungsschutz *m* -es; ~ий **кран** Rohrbruchventil [-v-] *n* -s, -e, Sicherheitsventil *n* -s, -e; ~ий **кран** Not|absperrrahn *m* -(e)s, -hähne; ~ий **пристрій** Not|anlage *f* =, -n, Notstoppvorrichtung *f* =, -en; ~ий **режим** Notbetrieb *m* -(e)s, -e; ~ий **світловий сигнал** авт. Warnblinkleuchte *f* =, -n, Warnblinklicht *n* -(e)s, -er; ~ий **сигнал** Alarmzeichen *n* -s, =, Alarmsignal *n* -s, -e, Notzeichen *n* -s, =, Notruf *m* -(e)s, -e, Notsignal *n* -s, -e; ~і **роботи** Bergungs|arbeiten *pl*; ~і **сходи** Nottreppe *f* =, -n

аварійність ж Unfallhäufigkeit *f* =, Schadenshäufigkeit *f* =, Störungshäufigkeit *f* =, Unfallziffer *f* =, -n
аварійно-рятувальн|ий: ~і **роботи** Bergungs- und Rettungs|arbeiten *pl*; ~е судно Seenotrettungskreuzer *m* -s, =

авар|ія ж 1. (автомобіля, мотоцикла тощо) Panne *f* =, -n; (корабля, літака) Havarie [-v-] *f* =, -|'en; (нещасний випадок) Unfall *m* -(e)s, -fälle; (ДТП) Verkehr|unfall *m* -(e)s, -fälle; **заянати** ~їю eine Panne haben*; **попасти в** ~їю (корабель, літак) havariieren [-v-] *vi*; (автомобіль) eine Panne haben* (поломка); (літак) Bruch [br4x] machen; 2. *тех.* Störung *f* =, -en; (на виробництві) Betriebsstörung *f* =, -en; **без** ~їй стörungsfrei; 3. *перен.* (недача, помилка, нещастя) Panne *f* =, -n

аватар ч *комп.* Avatar [-v-] *m* -s, -e/-s

авгієв||ий Augias-; ~і **стайні** [ко-
нюшні] міф., тж. перен. Augias|
stall *m* -(e)s; **почистити** ~і **стайні**
den Augias|stall reinigen

авгур ч іст., тж. перен. Augur *m*
-s/-en, -en; **усмішка** ~а Auguren-
lächeln *n* -s

авеню ж Avenue [-'nY:] *f* =, -n

авверс ч Avers [a'vɛrs] *m* -es, -e

авжеж gewiss, natürlich, freilich, si-
cher, schon; selbstverständlich

авіабагаж ч Luftgepäck *n* -(e)s

авіабаза ж Luftstützpunkt *m* -(e)s,
-e; Fliegerstützpunkt *m* -(e)s, -e

авіабензин ч Flugbenzin *n* -s, -e

авіабомба ж Fliegerbombe *f* =, -n

авіавицишуваль||ий: ~а ескад-
ра Jagd(flieger)geschwader *n* -s, =

авіавідправлення с Luftpostsen-
dung *f* =, -en

авіагармата ж Bordkanone *f* =, -n

авіадвигун ч Flugzeugtriebwerk *n*
-(e)s, -e, Flug(zeug)motor *m* -s, -en,
Flugtriebwerk *n* -(e)s, -e

авіадесант ч Luftlandtruppen *pl*

авіадесантний: ~ загін Luftlan-
dungstrupp *m* -s, -s

авіадиспетчер ч Fluglotse *m* -n, -n

авіаескадрилья ж Flugzeugge-
schwader *n* -s, =, Fliegergeschwader
n -s, =

авіазавод ч Flugzeugwerk *n* -(e)s, -e

авіазагін ч Flieger|abteilung *f* =,
-en

авіазв'язок ч 1. Flugverbindung
f =, -en, Luftverbindung *f* =, -en;
2. військ. Luftnachrichtenwesen *n* -s

авіаз'єднання с Flugzeugverband *m*
-(e)s, -bände

авіаінструктор ч Fluglehrer *m* -s, =

авіакатастрофа ж Flug|unfall *m*
(e)s, -fälle, Flugzeug|unglück *n* -(e)
s, -e, Flugzeug|absturz *n* -es, -stürze,
Flugzeugkatastrophe *f* =, -n

авіаквиток ч Flugkarte *f* =, -n, Ticket
n -s, -s

авіакомпанія ж Luftverkehrsges-
ellschaft *f* =, -en

авіакулемет ч Bord-MG *n* -s, -s,
Flugzeug-MG *n* -s, -s

авіалайнер ч Verkehrsflugzeug *n*
-(e)s, -e; (багатомісний) Großraum-
flugzeug *n* -(e)s, -e

авіамастило с Flugzeug|öl *n* -(e)s, -e

авіаматка ж мор. Flugzeugmutter-
schiff *n* -(e)s, -e

авіамаляк ч Flugfeuer *n* -s, =, An-
steuerungsfeuer *n* -s, =

авіамедицина ж Flugmedizin *f* =

авіаметеослужба ж Flugwetter-
dienst *m* -(e)s, -e

авіамеханік ч Flugzeugmechaniker
m -s, =

авіамеханіка ж Flugmechanik *f* =

авіаміна ж Luftmine *f* =, -n

авіамоделізм ч Flugmodellsport *m*
-(e)s

авіамоделіст ч Flugmodellbauer *m*
-s, =

авіаносець ч військ., мор. Flug-
zeugträger *m* -s, =

авіапаливо с Flugkraftstoff *m* -(e)s,
-e, Flugtreibstoff *m* -(e)s, -e

авіапарк ч Flugzeugpark *m* -s, -s

авіапасажи́р ч Fluggast *m* -(e)s, -gä-
ste

авіапосилка ж Luftpostpaket *n* -(e)
s, -e

авіапошта ж Luftpost *f* =

авіапромисловість ж Flugzeug|
industrie *f* =

авіарадіозв'язок ч Flugfunk *m* -s

авіарадіомаяк ч Flugfunkfeuer *n* -s,
=

авіаракета ж Bordrakete *f* =, -n,
Flugzeugrakete *f* =, -n

авіарозвідка ж військ. Luft|auf-
klärung *f* =

авіасполучення с Luftverkehr *m*
-(e)s, Flugverkehr *m* -(e)s; **міжна-
родні** ~ internationaler Luftverkehr
m -(e)s

авіатехнік ч Flugzeugtechniker *m* -s, =
авіатор ч Flieger *m* -s, =, Luftfahrer
m -s, =

авіаторпеда ж Lufttorpedo *m* -s, -s
авіатранспорт ч Flugverkehr *m* -(e)
s, Luftverkehr *m* -(e)s, Lufttransport
m -(e)s

авіатраса ж Flugroute [-ru:tq] *f* =, -n
авіаційний Flug-, Flugzeug-, Luft-,
 Flieger-, ~а бомба *див.* авіабомба;
 ~а катастрофа *див.* авіакатаст-
 рофа; ~а промисловість *див.* аві-
 апромисловість; ~а ракета *див.*
 авіаракета; ~а розвідка *див.* авіа-
 розвідка; ~е мастило *див.* авіа-
 мастило; ~е паливо *див.* авіапал-
 ливо; ~ий двигун *див.* авіадвигун;
 ~ий завод *див.* авіазавод

авіаційно-диспетчерський: ~а
 служба Flugsicherungskontroll-
 dienst *m* -(e)s, -e, FS-Kontrolldienst
m -(e)s, -e

авіація ж 1. (авіасправа) Flug-
 wesen *n* -s, Luftfahrt *f* =; 2. (но-
 вітряний флот) Luftflotte *f* =;
 військ. Luftstreitkräfte *pl*; (в ар-
 мії ФРН) Luftwaffe *f* =; **атом-**
на ~ Atomflieger(kräfte) *pl*; **бо-**
йова ~ Kampfflieger(kräfte) *pl*;
бомбардувальна ~ Bombenflie-
 ger(kräfte) *pl*; **винищувальна**
 Jagdflieger(kräfte) *pl*; **морська**
 ~ Seeflieger(kräfte) *pl*; **морськ-**
я Marineflieger(kräfte) *pl*; **пі-**
лотована ~ bemannte Flugzeuge;
ракетоносна ~ Raketenträger(kräfte) *pl*;
розвід-
вальна ~ Aufklärungsflieger(kräfte)
pl; **реактивна** ~ Düsenflugzeuge
pl, strahlgetriebene Flugzeuge;
штурмова ~ Jagdbombenkräfte *pl*,
 Jagdbombenfliegerkräfte *pl*

авіачастина ж Fliegertruppenteil *m*
 -(e)s, -e

авіашкола ж Fliegerschule *f* =, -n

авіашпіонаж ч Luftspionage [-,na:-
 Zq] *f* =

авізо¹ *с мор.* Aviso [-'vi:-] *m* -s, -s,
 Avisoschiff *n* -(e)s, -e, Meldeschiff
n -(e)s, -e

авізо² *с фін.* Avis [a'vi:s] *m/n* -es/=,
 -e/= [a'vi:], Aviso [a'vi:z0:] *n* -s, -s,
 Avisbrief *m* -(e)s, -e

авізування *с Avisieren* [-v-] *n* -s, =,
 Benachrichtigung *f* =, -en

авізувати *с avertieren* [-v-] *vt*, *benach-*
richtigen vt; (*документ*) *avisieren vt*

авітаміноз *с мед.* Avitaminose [-v-]
f =, Vitaminmangelkrankheit *f* =, -en

авокадо *с бот.* Alligatorbirne *f* =, -n,
 Avocado [-v-] *f* =, -s, Avocadobirne
f =, -n

авометр *с спец.* Avometer [-v-] *n*
 -s, =, Ampere-Volt-Ohmmeter [am-
 'pɛ:rv0lt-] *n* -s, =

аврал ч 1. *мор.* Alle-Manns-Manö-
 ver *n* -s, =, gemeinsame Arbeit der
 Mannschaft, Großalarm *m* -(e)s, -e;
 ~! alle Mann an Deck!; 2. *перен.*
 der (reine) Feuerwehr|einsatz *m* -es,
 -sätze; **у нього** ~ (*с Stroki nidnura-*
ють тощо) *розм.* es brennt ihm auf
 [unter] den Sohlen

авран ч *бот.* Gnadenkraut *n* -(e)s

аврора ж Morgenröte *f* =; *ном.* Au-
 rora *f* =

австралієць ч Australi|er *m* -s, =,
 ~йка ж Australi|erin *f* =, -nen

австралійський australisch

австріацізм ч *філол.* Austriazismus
m =, -men, österreichischer Aus-
 druck

австрієць ч Österreicher *m* -s, =,
 ~йка ж Österreicherin *f* =, -nen

австрійський österreichisch

автаркія ж *ек.* Autarkie *f* =,
 wirtschaftliche Selbstgenugsamkeit,
 nationale Selbstversorgung; **вій-**
ськова ~ Rüstungs|autarkie *f* =

автоаптечка ж (*медична*) (Kraft-
 wagen-)Verbandkasten *m* -s, -kästen;
 (*для ремонту*) Reparatursatz *m* -es,
 -sätze, Autoflickzeug *n* -(e)s, Flick-

kasten *m* -s, -kästen; (для ремонту шин) Reifen flickzeug *n* -(e)s

автобаза *ж* Kraftverkehrsbetrieb *m* -(e)s, -e, Kraftwagenpark *m* -s, -s, Fuhrpark *m* -s, -s; (на підприємстві) Fahrbereitschaft *f* =, -en

автобашта *ж* Turmwagen *m* -s, =

автобензозаправник *ч* Tankfahrzeug *n* -(e)s, -e, Kraftstofftankwagen *m* -s, =, Tankwagen *m* -s, =

автобетономішалка *ж* Betonmischfahrzeug [-'t0N-/австр. -'t0:n] *n* -(e)s, -e

автобіографічний autobiografisch

автобіографічність *ж* autobiografischer Charakter [ka-]

автобіографія *ж* Lebenslauf *m* -(e)s, -läufe, Autobiografie *f* =, -i|en, Selbstbiografie *f* =, -i|en

автоблокування *с* *тех.* Selbstblockung *f* =, -en

автобронетанковий *військ.* Kfz- und Panzer-

автобус *ч* Autobus *m* -ses, -se, Bus *m* -ses, -se; Omnibus *m* -ses, -se, Kraft|omnibus *m* -ses, -se; ~ **далекого сполучення** Fernbus *m* -ses, -se; Reise|omnibus *m* -ses, -se, Reisebus *m* -ses, -se; (з відкидними кріслами) Schlaf|sitzbus *m* -ses, -se; ~ **із низьким рівнем підлоги** Niederflur|(omni)bus *m* -ses, -se; ~ **прямого сполучення** Direktverkehrs|(omni)bus *m* -ses, -se; **двоповерховий** ~ Doppelstockbus *m* -ses, -se, Doppeldeck|(omni)bus *m* -ses, -se; **маломісний** ~ Klein|(omni)bus *m* -ses, -se; **маршрутний** ~ Linienbus *m* -ses, -se; **міжміський** ~ Fernverkehrs|autobus *m* -ses, -se, Überland|(omni)bus *m* -ses, -se; **міський** ~ Stadt|(omni)bus *m* -ses, -se; **туристичний [екскурсійний]** ~ Reise|(omni)bus *m* -ses, -se, Touristenbus [tu-] *m* -ses, -se

автобус-експрес *ч* Eilbus *m* -ses, -se, Schnellbus *m* -ses, -se

автобусний Autobus-, Omnibus-, Bus-; ~а **станція** (Omnibus)station *f* =, -en; ~а **зупинка** (Omnibus)haltestelle *f* =, -n; ~ий **вокзал** (Omnibus)bahnhof *m* -(e)s, -höfe; ~ий **маршрут** (Omnibus)linie *f* =, -n; ~ий **парк** Bushof *m* -(e)s, -höfe

автобусобудування *с* Omnibusbau *m* -(e)s

автовага *ж* automatische Waage

автовагон *ч* *заліз.* Schienenbus *m* -ses, -se, Triebwagen *m* -s, =

автовимикання *с* automatische [selbsttätige] Ausschaltung, Selbstabstellung *f* =, -en

автовимикач *ч* Schalt|automat *m* -en, -en, Sicherungs|automat *m* -en, -en, Selbst|(aus)schalter *m* -s, =

автовідповідач *ч* Anrufbeantworter *m* -s, =

автовізок *ч* Multicar *m* -s, -s

автоводоцистерна *ж* Wassertankwagen *m* -s, =

автовокзал *ч* Busbahnhof *m* -(e)s, -höfe

автогальмо *с* *заліз.* selbsttätige Bremse

автогенний *ий* autogen; ~е **зварювання** Autogenschweißen *n* -s; ~е **різання** Gasbrennschneiden *n* -s

автогодівниця *ж* *с.-г.* Futter|automat *m* -en, -en, Selbstfütterer *m* -s, =, Selbstgeber *m* -s, =

автогонщик *ч* Autorennfahrer *m* -s, =

автограф *ч* **1.** (текст, власноручно написаний автором) Autograph *n* -s, -e/-en, Originalhandschrift *f* =, -en; **2.** (підпис і/або напис, здійснений автором на його книжці, аркуші паперу, листівці, фотографії тощо) Autogramm *n* -s, -e; **дати** ~ ein Autogramm geben*

автогрейдер *ч* *буд.* Motorstraßen-

hobel *m* -s, =, mechanischer Boden-
hobel, motorisierter Planierpflug
автогудронатор *ч* Teerspritzma-
schine *f* =, -n, Bitumenspritzwagen
m -s, =, Motorspritzwagen *m* -s, =
автодорога *ж* Autostraße *f* =, -n
автодорожний: ~а **пригода** Ver-
kehrsunfall *m* -(e)s, -fälle; ~ий **ін-**
ститут Institut für Autostraßenbau
автодрезина *ж* залізн. Motordraisine
[-drE-] *f* =, -n
автодром *ч* 1. Fahrschulübungsge-
lände *n* -s, =; 2. (для автомобільних
змагань) Autorennstrecke *f* =, -n
автозавод *ч* Autowerk *n* -(e)s, -e
автозаправний Tank-; ~а **станція**
Tankstelle *f* =, -n
автозчеплення *с* залізн. Selbstkup-
plung *f* =, -en, selbsttätige Kupplung
автоінспектор *ч* Kraftfahrzeug|in-
spektor *m* -s, -en, Kfz-Inspektor *m*
-s, -toren, Verkehrspolizist *m* -en, -en
автоінспекція *ж* Kraftfahrzeug|in-
spektion *f* =, -en, Kfz-Inspektion *f* =,
-en; (дорожна поліція) Verkehrspoli-
zei *f* =
автокар *ч* Motorkarren *m* -s, =, Kraft-
karren *m* -s, =
автокефалія *ж* kirchliche Selbstän-
digkeit
автокефальний autokephal
автоклав *ч* *tex.* Autoklav *m* -s, -en;
Druckgargerät *n* -(e)s, -e, Druck-
kessel *m* -s, =, Druckkocher *m* -s,
=, Dampfdruckkochkessel *m* -s, =,
Druckbehälter *m* -s, =, Drucktopf
m -(e)s, -töpfe; ~ високого тиску
Hochdruck|autoklav *m* -s, -en
автоклавний: ~ спосіб Hochdruck-
verfahren *n* -s, =
автоколивання *с* Selbstschwin-
gungen *pl*, Eigenschwingungen *pl*,
selbst|erregte Schwingungen *pl*
автоколона *ж* Autokolonne *f* =, -n,
Fahrzeugkolonne *f* =, -n
автоконструктор *ч* 1. (спеціаліст)

Autokonstrukteur [-tQ:r] *m* -(e)s, -e;
2. (іграшка) Autobaukasten *m* -s,
-kästen

автокрамниця *ж* Verkaufswagen
m -s, =, fahrbare Verkaufsstelle;
Verkaufs|anhänger *m* -s, =, Ver-
kaufsfahrzeug *n* -(e)s, -e; **книжкова**
~ fahrbare Buchhandlung, Wänder-
buchhandlung *f* =, -en

автокран *ч* Kranwagen *m* -s, =, Au-
tokran *m* -(e)s, -kräne/crane. -e

автократ *ч* Autokrat *m* -en, -en; (са-
модержавець) Selbstherrscher *m*
-s, =

автократія *ж* Autokratie *f* =, -i|en;
(самодержавство) Selbstherrschaft
f =, -en

автокрос *ч* спорт. Geländefahrt *f* =,
-en

автокурси *мн* Fahr(schul)lehrgang *m*
-(e)s, -gänge

автолабораторія *ж* fahrbares La-
bor

автолебідка *ж* fahrbare Seilwinde,
Windenkraftwagen *m* -s, =, Flaschen-
zugwagen *m* -s, =

автолюбитель *ч* Autoliebhaber *m*
-s, =, Autofan [-fEn] *m* -s, -s

автомагістраль *ж* Fernverkehrs-
straße *f* =, -n

автомайстерня *ж* Autoreparatur-
werkstatt *f* =, -stätten

автомат *ч* 1. Automat *m* -en, -en,
кавовий ~ Espressomaschine
f =, -n; Kaffeemaschine *f* =, -n;
Kaffee-Selbst|entnehmer *m* -s, =;
квитковий ~ (на залізниці) Fahr-
karten|automat *m* -en, -en; (в ав-
тобусі, трамваї) Fahrkartengeber
m -s, =; **ігровий** ~ Spiel|automat *m*
-en, -en; **револьверний** ~ Revol-
verdreh|automat [-'vOlvr-] *m* -en,
-en; **розмінний** ~ Wechsell|automat
m -en, -en, Münz|automat *m* -en,
-en; **секційний** ~ Fächer|automat
m -en, -en, Gefäch|automat *m* -en,

-en, Schacht|automat *m* -en, -en; **токарний** ~ Dreh|automat *m* -en, -en; **фасувальний** ~ Abpack|automat *m* -en, -en, Abfüll|automat *m* -en, -en; ~ для продажу напоїв Getränkeautomat *m* -en, -en; **2.** (верстат, пристрій) Automat *m* -en, -en, automatische Werkzeugmaschine; ~ для зварювання труб Rohrschweiß|automat *m* -en, -en; **3.** *військ.* Sturmgewehr *n* -(e)s, -e; Maschinenpistole *f* =, -n, Мрп *f* =, -s

автомат-дозатор ч Abfüll|automat *m* -en, -en, Dosier|automat *m* -en, -en

автоматизація ж Automatisierung *f* =, Automation *f* =; **повна** ~ Voll|automatisierung *f* =; **часткова** ~ Teil|automatisierung *f* =

автоматизован||ий automatisiert; **повністю** ~ voll|automatisiert; **частково** ~ teil|automatisiert

автоматизм ч Automatismus *m* =, Automatie *f* =

автоматика ж Automatik *f* =; ~ запуску (двигуна) Start|automatik *f* =; ~ управління Steuer|automatik *f* =; **захисна** ~ ел. Schutz|automatik *f* =; **промислова** ~ industrielle Automatik; **регульовальна** ~ Regel|automatik *f* =

автоматичн||ий automatisch, selbsttätig; ~а гармата Maschinenkanone *f* =, -n; ~а зброя Maschinenwaffe *f* =, -n; ~а корекція Selbstkorrektion *f* =, -en, Selbstkorrektur *f* =, -en; ~а коробка передач Getriebeautomat *m* -en, -en, (voll)|automatisches Kraftwagengetriebe, Automatikgetriebe *n* -s, =; ~а муфта selbsttätige Kupplung *f* =, -en; ~а очистка Selbstreinigung *f* =, -en; ~а пральна машина Wasch(voll)|automat *m* -en, -en; ~а радіостанція unbemannte [automatische] Funkstation; ~а телефонна станція Selbstanschluss-Fernsprech|amt *n* -(e)

s, -ämter, Selbstwähl|amt *n* -(e)s, -ämter; ~е вимикання Selbst|auslösung *f* =, -en; ~е гальмо selbsttätige Bremse; ~е настроювання Selbst|abstimmung *f* =, -en, Selbst|einstellung *f* =, -en; ~е регулювання Selbstregelung *f* =, -en; ~ий вимикач Selbst|ausschalter *m* -s, =, Leitungsschutzschalter *m* -s, =; ~ий зарядний пристрій Automatikladegerät *n* -(e)s, -e; ~ий шлагбаум zugbediente Schranken|anlage *f* =, -n

автоматичність ж Automatismus *m* =

автоматично **1.** automatisch, selbsttätig; **2.** *перен.* (мимовільно, спонтанно) automatisch; (нехотячи) unwillkürlich, ungewollt

автоматн||ий: ~а черга *військ.* Feuerstoß aus dem Sturmgewehr [aus der Mрп]

автоматник ч **1.** *військ.* Sturmgewehrschiitze *m* -n, -n; Maschinenpistolenschütze *m* -n, -n, Мрп-Шütze *m* -n, -n; **2.** *тех.* (той, хто обслуговує автомат) Automaten|einrichter *m* -s, =

автомашина ж *див.* автомобіль

автомеханік ч Kraftfahrzeugmechaniker *m* -s, =, Kfz-Mechaniker *m* -s, =

автомобілебудування с Automobilbau *m* -(e)s, Autobau *m* -(e)s; Kraftfahrzeug|industrie *f* =, Kraftfahrzeugbau *m* -(e)s

автомобілізм ч Kraftfahrwesen *n* -s; Autosport *m* -(e)s

автомобіліст ч Kraftfahrer *m* -s, =, Autofahrer *m* -s, =

автомобіль ч Auto *n* -s, -s; *офіц., тех.* Kraftwagen *m* -s, =, Kraftfahrzeug *n* -(e)s, -e; *розм.* Wagen *m* -s, =; *книжн.* Automobil *n* -s, -e; **вантажний** ~ Lastkraftwagen *m* -s, =, Lastwagen *m* -s, =, Last|auto *n*

- s, -s (*скор.* Lkw [LKW] *m* -s, -s); *розм.* Laster *m* -s, =; (з великою вантажопідйомністю) Schwerlastkraftwagen *m* -s, =; **вантажопасажирський** ~ Kombiwagen *m* -s, =; *розм.* Kombi *m* -s, -s; **відкритий** ~ offener Wagen; (*туристичний*) Aussichtswagen *m* -s, =; **газогенераторний** ~ Generatorgaswagen *m* -s, =, Gasgeneratorwagen *m* -s, =; **дитячий педальний** ~ Tret|auto *n* -s, -s; Selbstfahrer *m* -s, =; **іграшковий** ~ Spiel|auto *n* -s, -s; **мийний** ~ Straßenwaschwagen *m* -s, =; **похоронний** ~ Leichen|auto *n* -s, -s, Leichenwagen *m* -s, =; **санітарний** ~ Krankenwagen *m* -s, =; ~ **зі всіма ведучими колесами** Kraftwagen [Auto] mit Allrad|antrieb, allradgetriebener Wagen; ~ **швидкої допомоги** Unfallwagen *m* -s, =, Rettungswagen *m* -s, =; ~ **швидкої технічної допомоги** Reparaturwagen *m* -s, =
- автомобіль-контейнер** *ч* Containerwagen [-'teInqr-] *m* -s, =, Behälterwagen *m* -s, =
- автомобіль-кран** *ч* Montagefahrzeug [-Zq-] *n* -(e)s, -e
- автомобіль-лісовоз** *ч* Langholz-wagen *m* -s, =
- автомобіль-майстерня** *ж* Werkstattwagen *m* -s, =
- автомобіль-пікап** *ч* (для доставки товарів) Lieferwagen *m* -s, =
- автомобіль-піскомет** *ч* Sandstreu-wagen *m* -s, =
- автомобіль-самоскид** *ч* Kipper *m* -s, =, Kippfahrzeug *n* -(e)s, -e
- автомобіль-сміттєвоз** *ч* Müll|(ab-fuhr)wagen *m* -s, =
- автомобіль-снігоочисник** *ч* Motorschneepflug *m* -(e)s, -flüge, Schneepflug *m* -(e)s, -flüge
- автомобіль-снігохід** *ч* Schneemo-bil *n* -s, -e
- автомобіль-тягач** *ч* Triebkopf *m* -(e)s, -köpfe; (*без причепа*) Zug-kraftwagen *m* -s, =; (*з причепом*) Lastzug *m* -(e)s, -züge
- автомобіль-фургон** *ч* Kofferwagen *m* -s, =, Kastenwagen *m* -s, =; (*для перевезення меблів*) Möbelwagen *m* -s, =
- автомобіль-холодильник** *ч* Kühl-wagen *m* -s, =
- автомобіль-цементовоз** *ч* Zementtransporter *m* -s, =, Zement-transportwagen *m* -s, =
- автомобіль-цистерна** *ч* Tankwa-gen *m* -s, =
- автомобільний|ий** Auto-, Auto-mobil-, Kraft-, Kraftwagen-, Kfz-, kraftfahrtechnisch; ~**а виставка** Automobilschau *f* =, -en, Automobi|l|ausstellung *f* =, -en; ~**а дорога** Autostraße *f* =, -n, Kraftfahrzeug-straße *f* =, -n, Verkehrsstraße *f* =, -n; ~**а сирена** Autohupe *m* -(e)s, -n; ~**е звалище** Autofriedhof *m* -(e)s, -höfe; ~**е підприємство** Kraftverkehrs-betrieb *m* -(e)s, -e; ~**ий випробувальний полігон** Kraft-wagenversuchsfeld *n* -(e)s, -er, Kraftfahrzeugtestgelände *n* -s, =; ~**ий завод** Autowerk *n* -(e)s, -e; ~**ий підйомник** Autohebebühne *f* =, -n, Wagenhebebühne *f* =, -n; ~**ий рух** Kraftverkehr *m* -(e)s, Autoverkehr *m* -(e)s; ~**ий спорт** Autosport *m* -(e)s; ~**ий туризм** Autotouristik [-tu-] *f* =, Autotourismus *m* =; ~**ий шампунь** Autoshampoo [-Sam-] *m* -s, -s
- автомоделізм** *ч* Automodellbau *m* -(e)s
- автомотоклуб** *ч* Motorsportklub *m* -s, -s
- автомотриса** *ж* залізн. Triebwagen *m* -s, =, Schienenbus *m* -ses, -se
- автовантажувач** *ч* Selbstlader *m* -s, =, Fahrlader *m* -s, =; Hubstapler *m* -s, =; **ківшовий** ~ Schaufellader *m* -s,

=; **вилковий** ~ Gabelstapler *m* -s, =
автонастроювання *c* рад. automatische Nach(ab)stimmung
автономія ж Autonomie *f* =, Selbstverwaltung *f* =
автономний 1. *полім.* autonom; ~а **область** autonomes Gebiet; ~а **республіка** autonome Republik; 2. *ел.* be|einflussungsfrei; *мех.* autonom, un|abhängig, selbst-, Selbst-; mit Eigen|antrieb; ~а **система навігації** un|abhängiges [autonomes] Navigationssystem [-v-] *n* -s, -e; ~е **управління** *мех., ав.* Selbstlenkung *f* =, -en, Selbst|steuerung *f* =, -en; ~ий **привід** Eigen|antrieb *m* -(e) *s*, -e; з ~им **управлінням** automatisch gesteuert, selbstgelenkt, selbstgesteuert
автономність ж Autonomie *f* =, Selbständigkeit *f* =
автоокислення *c* хім. Auto|oxidation *f* =, -en, spontane Oxidation *f* =, -en
автооператор ч Bedienungs|automat *m* -en, -en
автопарк ч Kraftfahrzeugpark *m* -s, -s, Kfz-Park *m* -s, -s, Autopark *m* -s, -s
автоперегони *мн* Autorennen *n* -s, =
автоперемикач ч *ел.* automatischer Umschalter
автопілот ч Autopilot *m* -en, -en, Kurssteuer|anlage *f* =, -n
автопflug ч Motorpflug *m* -(e) *s*, -pflüge
автоподавач ч *мех.* Selbstvorschubgerät *n* -(e) *s*, -e
автопоїзд ч (*вантажний*) Lastzug *m* -(e) *s*, -züge
автопоїлка ж Selbsttränke *f* =, -n
автопокривка ж Mantel *m* -s, Mäntel, Decke *f* =, -n
автопортрет ч Selbstbildnis *n* -ses, -se, Selbstporträt [-,tre:] *n* -s, -s
автопричіп ч Anhänger *m* -s, =, Autotoanhänger *m* -s, =

автопробіг ч Autorennen *n* -s, =
автопромисловість ж Autoindus-trie *f* =, Automobil|industrie *f* =
автор ч Autor *m* -s, -toren, Verfasser *m* -s, =; *юр.* Urheber *m* -s, =
авторалі *мн спорт.* Autorallye [-II:] *f* =, -s / *швейц. тж.* *n* -s, -s
авторегулювання *c* Selbstregelung *f* =; *залізн.* selbsttätige Zugbe|einflussung
авторемонт ч Autoreparatur *f* =, -en
авторемонтний: ~а **майстерня** Autoreparaturwerkstatt *f* =, -stätten, Kraftfahrzeug-Instandsetzungswerkstatt *f* =, -stätten; ~а **яма** Reparaturgrube *f* =, -n
авторемонтник ч Autoschlosser *m* -s, =, Kraftfahrzeugschlosser *m* -s, =, Kfz-Schlosser *m* -s, =
автореферат ч Autorreferat *n* -(e) *s*, -e
авторефрижератор ч Kühlwagen *m* -s, =, Kühl|auto *n* -s, -s
авторизований autorisiert, berechtigt; ~ **переклад** berechtigte [autori-sierte] Übersetzung [Übertragung]
авторизувати autorisieren *vt*
авторитарний autoritär; ~ **стиль управління** autoritärer Führungsstil *m* -(e) *s*, -e
авторитет ч 1. (*моральний*) Ansehen *n* -s; (*значення, вага*) Autorität *f* =; **незаперечний** ~ unbestreitbare Autorität; **здобути [завоювати]** ~ sich (*D.*) Ansehen erwerben* [verschaffen]; sich in gutes Ansehen bringen* (в когось bei *D.*); **мати** ~ Ansehen [Autorität] genießen*, im Ansehen stehen* *vi*, einen guten Ruf haben*; *розм.* (ganz) groß dastehen* *vi*; **підірвати чийсь** ~ j-s Autorität schädigen [untergraben*]; (*дискредитувати*) in Mißskredit bringen* *vt*; **принижувати чийсь** ~ j-n im Ansehen herabsetzen; 2. (*особа*) Autorität *f* =, -en; (*спеціаліст, вче-*

- ний) an|erkannte Fachgröße; maßgebende Persönlichkeit; **він для мене** ~ er ist für mich maßgebend
- авторитетн||ий** autoritativ; (*визначальний, впливовий*) maßgebend; (*важливий, значний*) maßgeblich; (*шанобливий*) angesehen, geachtet; (*компетентний*) kompetent; **із ~их джерел** (*про повідомлення тощо*) von maßgeblicher Seite
- авторота** ж військ. Kfz-Kompanie f =, -i|en
- авторськ||ий** Autor(en)-, Verfasser-; юр. Urheber-; **~а коректура** Autorenkorrektur f =, -en; **~е право** юр. Urheberrecht n -(e)s; **~е свідоцтво** Urheberschein m -(e)s, -e; **~ий аркуш** полігр. Autorenbogen m -s, =/-bögen, Verlagsbogen m -s, =/-bögen; **~ий відбиток** Belegexemplar n -(e)s, -e; **~ий примірник** Freijexemplar n -(e)s, -e, Autorenexemplar n -(e)s, -e; **~ий знак** Signum des Autors; **~ий покажчик** Autorenregister m -s, =
- авторство** с Auterschaft f =; юр. Urheberschaft f =
- авторульовий** ч мор. Selbststeuer|anlage f =, -n, Selbststeuerer m -s, =, Kreiselsteuerung f =, -en
- авторучка** ж Füllhalter m -s, =, Füllfeder f =, -n; розм. Füller m -s, =; **кулькова** ~ Kugelschreiber m -s, =, Kugelfüller m -s, =; розм. Кулі m -s, -s
- автосамоскид** ч Kipper m -s, =, Selbstentlader m -s, =
- автосани** мн. Autoschlitten m -s, =; Motorschlitten m -s, =
- автосервіс** ч Autoservice [-,sG:rvIs] m =
- автослюсар** ч Autoschlosser m -s, =, Kraftfahrzeughandwerker m -s, =, Kraftfahrzeugschlosser m -s, =
- автоспортсмен** ч Autosportler m -s, =
- автоспуск** ч фот. Selbst|auslöser m -s, =
- автостанція** ж Busbahnhof m -(e)s, -höfe
- автостоп** ч 1. залізн. Fahrsperr|e f =, -n, Fahrsperr|einrichtung f =, -en; 2. (*використання попутних автомобілів*) Trampen ['trɛmpɔn] n -s; **їхати ~ом** trampen vi; per [mit] **Ау-тостоп** [розм. per Anhalter] fahren* vi (s)
- автостоянка** ж Parkplatz m -es, -plätze
- автострада** ж Autobahn f =, -en; **кільцева** ~ Autobahnring m -(e)s, -e
- автотелеуправління** с automatische Fernsteuerung
- автотипія** ж полігр. Autotypie f =, Halbton|ätzung f =
- автотракторний:** ~ завод Kraftfahrzeug- und Traktorenwerk n -(e)s, -e
- автотранспорт** ч Kraftverkehr m -(e)s, **Ауто**verkehr m -(e)s
- автотрансформатор** ч ел. Spartransformator m -s, -en, Spartrafo m -s, -s; **пусковий** ~ Anlass|spartrafo m -s, -s, Anlass|spartransformator m -s, -en, Anlasstransformator in Sparschaltung
- автотраса** ж Аутописте f =, -n
- автотуризм** ч Autotouristik [-tu-] f =; Campingsport ['kɛm-] m -(e)s
- автотурист** ч Autotourist [-tu-] m -en, -en; Camper ['kɛm-] m -s, =
- автоуправління** с Selbst|steuerung f =, automatische Steuerung
- автофреза** ж motorisierte Bodenfräse
- автофургон** ч Kastenwagen m -s, =; (*для доставки товарів*) Lieferwagen m -s, =
- автохтон** ч Ur|einwohner m -s, =, Autochthone m -n, -n
- автоцистерна** ж Tankwagen m -s, =, Tankfahrzeug n -(e)s, -e;

молочна ~ Milchtankwagen *m* -s, =
автошина ж Autoreifen *m* -s, =
автошкола ж Fahrschule *f* =, -n
автоштурман ч ав. automatisches
 Steuergerät, Selbst|steuerungs|anlage
f =, -n
авуари мн *фин.* Aktiva *pl*, Guthaben
n -s, =, Habenbestände *pl*
ага ж зоол. Aga-Kröte *f* =, -n
ага аha!; ach so!
агава ж бот. Agave [-v-] *f* =, -n
агамний біол. agamisch
агамія ж біол. Agamie *f* =
агат ч *мін.* Achat *m* -(e)s, -e
агенс ч *філол.* Agens *n* =, Agenzi|en/
 Agentia, Handlungsträger *m* -s, =,
 Träger der Handlung
агент¹ ч **1.** (представник) Agent *m*
 -en, -en, Vertreter *m* -s, =; (*комісі-*
онер) Geschäftsvermittler *m* -s, =;
страховий ~ Versicherungsvertreter
m -s, =, Versicherungs|agent *m* -en,
 -en; **транспортний** ~ Spediteur
 [-'tQ:r] *m* -(e)s, -e; **податковий**
 ~ Steuer|einnehmer *m* -s, =; **2.** (*роз-*
відник) Agent *m* -en, -en
агент² ч *хім.* Agens *n* =, Agenzi|en
агентство с Agentur *f* =, -en, Vertre-
 tung *f* =, -en; **інформаційне**
 ~ Nachrichten|agentur *f* =, -en; **теле-**
графне ~ Telegraf|en|agentur *f* =,
 -en; **туристичне** ~ Touristen|agen-
 tur [tu-] *f* =, -en
агентура ж **1.** Agentur *f* =, -en;
2. збірн. Agenten *pl*
агентурн|ий Agentur-; ~а розвідка
 Agentur|aufklärung *f* =; ~і відомості
 Agenturnachrichten *pl*
агітатор ч Aufklärer *m* -s, =, Agitator
m -s, -toren; (*нід час виборів*) Wahl-
 helfer *m* -s, =
агітаційн|ий Agitations-, Aufklä-
 rungs-, agitatorisch; ~а робота Agi-
 tations|arbeit *f* =, Aufklärungs|arbeit
f =, Überzeugungs|arbeit *f* =; ~а ді-
 яльність agitatorische Tätigkeit;

~ний плакат Agitationsplakat *n* -(e)
 s, -e
агітація ж Agitation *f* =, Aufklärung
f =, Werbung *f* =; **передвиборна**
 ~ Wahl|agitation *f* =; **наочна** ~ Sicht-
 werbung *f* =
агітбригада ж Agitationsbrigade *f*
 =, -n, Agitationsgruppe *f* =, -n
агітка ж (*розм.*) **1.** (листка) Agi-
 tationsschrift *f* =, -en; **2.** (*н'еса*) Agi-
 tationstück *n* -(e)s, -e
агіткампанія ж Agitations|einsatz
m -es, -sätze, Agitationskampagne
 [-,panjQ] *f* =, -n
агітколектив ч Agitationskollektiv *n*
 -s, -e/-s, Agitationsgruppe *f* =, -n
агітмасов|ий: ~а робота Massen|
 agitations|arbeit *f* =; Agitations|arbeit
 unter den Massen
агітпункт ч Aufklärungslokal *n* -s, -e
агітснаряд ч військ. Agitationsge-
 schoß *n* -es, -e
агітувати **1.** агитieren *vt, vi*, werben*
vi (за щось для *A.*); **2.** (*переконува-*
ти) zu überzeugen versuchen *vt*
агломерат ч *мет., геол.* Agglomerat
n -(e)s, -e, Sintergut *n* -(e)s
агломераційн|ий Sinter-; ~а ма-
 шина Sinter|anlage *f* =, -n, Sinter|
 apparat *m* -(e)s, -e
агломерация ж **1.** *мет.* Agglome-
 ration *f* =, -en, Anhäufung *f* =, -en,
 Zusammenballung *f* =, -en, Sinter-
 ung *f* =, -en; **2.** (*регіон*) Ballungsge-
 biet *n* -(e)s, -e
агломерування с Agglomerierung *f*
 =, -en
агломерувати agglomerieren *vt, sin-*
tern vt
аглютинативний agglutinierend
аглютинація ж **1.** *хім.* Agglutina-
 tion *f* =, -en; **2.** *філол.* Agglutination
f =, -en; **3.** *біол., мед.* Agglutination
f =, -en, Zusammenballung *f* =, -en;
 Verklebung *f* =, -en, Verklumpung *f*
 =, -en

агнець *ч перен.* (лагідна, покїрна людина) Lamm *n* -(e)s, Lämmer; Unschuldslamm *n* -(e)s, -lämmer; ~ **Божий** Lamm Gottes

агности́к *ч філос.* Agnostiker *m* -s, =, Agnostizist *m* -en, -en

агностици́зм *ч філос.* Agnostizismus *m* =

агонізувати agonisieren *vi*, im Sterben liegen* *vi*, in den letzten Zügen liegen* *vi*

агонія *ж мед.* Agonie *f* =, -i|en, Todeskampf *m* -(e)s, -kämpfe

аграматизм *ч мед.* Agrammatismus *m* =, -men

аграті́й *ч* Agrarier *m* -s, =

аграті́йний Agrar-, agrarwirtschaftlich, landwirtschaftlich, Landwirtschafts-; agrarisch; ~а країна Agrarland *n* -(e)s, -länder; ~а криза Agrarkrise *f* =, -n; ~а політика Agrarpolitik *f* =; ~а реформа Bodenreform *f* =, -en; ~е перенаселення agrarische Überbevölkerung

агрегат *ч тех.* Aggregat *n* -(e)s, -e, Maschinensatz *m* -es, -sätze; аварі́йний ~ *ел.* Not(strom)aggregat *n* -(e)s, -e; котельний ~ Kesselleinheit *f* =, -en; мийний ~ Waschanlage *f* =, -n; посівний ~ Sämaschinenatz *m* -es, -sätze; Drillmaschinenatz *m* -es, -sätze; ракетний ~ *ав.* Rakettensatz *m* -es, -sätze; турбі́нний ~ Turbinensatz *m* -es, -sätze

агрегатний Aggregat-; ~ стан фіз. Aggregatzustand *m* -(e)s, -stände

агреман *ч політ.* Agreement [agre'mA] *n* -s, -s

агресивні́й aggressiv; (тон тощо) auffällig; (визивний, задержуватий) herausfordernd; ~а війна Angriffskrieg *m* -(e)s, -e

агресивність *ж* Aggressivität [-v-] *f* =

агресі́я *ж* Aggression *f* =, -en; Angriff *m* -(e)s, -e, bewaffneter Überfall;

попередити ~ю eine Aggression verhüten

агресор *ч* Aggressor *m* -s, -ssoren; Ангрейфер *m* -s, =

агроавіація *ж* Flugzeugeinsatz in der Landwirtschaft, landwirtschaftliches Flugwesen

агробаза *ж* agronomischer Stützpunkt; landwirtschaftliche [agronomische] Station

агробіоло́гія *ж* Agrobiologie *f* =, Agrarbiologie *f* =

агрогеографія *ж* Agrargeografie *f* =, Landwirtschaftsgeografie *f* =

агродіроло́гія *ж* Agrarhydrologie *f* =

агрокліматоло́гія *ж* Agroklimatologie *f* =, Agrarklimatologie *f* =

агрокультура *ж с.-г.* Agrikultur *f* =, Аckerbau *m* -(e)s

агрокульту́рний landwirtschaftlich, agronomisch; ~і заходи agronomische Maßnahmen

агрометеороло́гія *ж* Agrarmeteorologie *f* =, landwirtschaftliche Wetter- und Klimakunde

агроном *ч* Agronom *m* -en, -en; Landwirt *m* -(e)s, -e; дипломова́ний ~ Diplomlandwirt *m* -(e)s, -e

агрономі́чний agronomisch, landwirtschaftlich

агрономія *ж* Agronomie *f* =, Agrarwissenschaft *f* =

агропром *ч* das Komitee für Agrar-Industrie-Komplex

агропромисло́вий; ~е об'єднання Agrar-Industrie-Ver[einigung] *f* =, -n; ~ий комплекс (скор. АПК) Agrar-Industrie-Komplex *m* -es, -e

агропункт *ч* agronomische Station; agrotechnische Beratungsstelle

агротехніка *ж* Agrotechnik *f* =

агротехні́чний agrotechnisch

агрохі́мія *ж* Agrochemie *f* =

а́грус *ч бот.* 1. (ягода) Stachelbeere *f* =, -n; 2. (кущ) Stachelbeerstrauch *m* -(e)s, -sträucher

адажіо муз. 1. *adagio* [-dZ0]; 2. *c Adagio* *n* -s, -s

адам|ів: ~ова голова 1) зоол. (метелик) *Totenkopfschwärmer* *m* -s, =; 2) бот. *Alraun* *m* -(e)s, -e

адамсит ч хім. *Adamsit* *n* -(e)s

адаптація ж 1. біол. *Adaptierung* *f* =, -en, *Anpassung* *f* =, -en, ~ до висоти *Höhen|akklimatisation* *f* =, -en; ~ до навантаження *Belastungs|anpassung* *f* =, -en; ~ до холоду *Kälte|anpassung* *f* =, -en; соціальна ~ *soziale Adaptation*; 2. філол. (тексту) *Adaptierung* *f* =, *Adaption* *f* =, -en; 3.: ~ ціні ек. *Preis|anpassung* *f* =, -en

адаптер ч 1. рад. *Ton|abnehmer* *m* -s, =; 2. тех. *Adapter* *m* -s, =

адаптеризація ж рад. *Ton|abnahme* *f* =, -n

адаптивн|ий *anpassungsfähig*, *adaptiv*; ~е управління *Adaptivsteuerung* *f* =, -en, *Anpass|steuerung* *f* =, -en

адаптивність ж *Anpassungsfähigkeit* *f* =, -en, *Anpassungsvermögen* *n* -s

адаптований *adaptiert*, *angepasst*

адаптування с *Anpassung* *f* =

адаптувати *adaptieren* *vt*, *anpassen* *vt*

адаптуватися 1. *sich anpassen* (до чогось *D.*); ~ до клімату *sich dem Klima anpassen*, *sich akklimatisieren*; 2. *перен.* (звикати) *sich gewöhnen* (до чогось *an A.*)

адвент ч *Advent* [-v-] *m* -(e)s

адвентист ч *Adventist* [-v-] *m* -en, -en

адвербіалізація ж філол. *Adverbialisierung* [-v-] *f* =, -en

адвербіальний філол. *adverbial* [-v-], *umstandswörtlich*, *Adverbial-*

адвокат ч 1. *Rechts|anwalt* *m* -(e)s, -wälte, *Anwalt* *m* -(e)s, -wälte, *Advokat* [-v-] *m* -en, -en; 2. *перен.* *Fürsprecher* *m* -s, =

адвокатськ|ий: ~а палата *Anwaltskammer* *f* =, -n; ~а практика *Anwaltspraxis* *f* =, -xen

адвокатура ж 1. збірн. *Advokatur* *f* =, *Anwaltschaft* *f* =, *Rechts|anwaltschaft* *f* =; швейц. *Verteidiger|amt* *n* -(e)s, -ämter; 2. (діяльність) *Anwaltstätigkeit* *f* =

адгезія ж фіз. *Adhäsion* *f* =, *Haftfestigkeit* *f* =

адекватний *adäquat*; (належний, відповідний) *entsprechend*, *angemessen*; (узгоджений, одностайний) *über|einstimmend*

адекватність ж *Adäquanz* *f* =; *Angemessenheit* *f* =

аденоїд ч мед. *Rachenmandelvergrößerung* *f* =, -en

аденома ж мед. *Adenom* *n* -s, -e; ~ бронхів *Bronchial|adenom* *n* -s, -e; ~ легенів *Lungen|adenomatose* *f* =; ~ щитовидної залози *Schilddrüsen|adenom* *n* -s, -e

адепт ч *Adept* *m* -en, -en

ад'єктивізація ж філол. *Adjektivierung* [-v-] *f* =, -en

ад'єктивний *adjektivisch* [-v-]

аджар|єць ч *Adshare* *m* -n, -n; ~ка ж *Adsharin* *f* =, -nen

аджарський *adsharisch*

адже 1. (для підсилення висловлюваної думки) *doch*, *denn*, *eben*, *ja*; 2. (тому що, бо) *da*, *weil*

адиге|єць ч *Adyge* *m* =, =; ~йка ж *Adygin* *f* =, -nen

адигейськ|ий *adyge|isch*; ~а мова *die adyge|ische Sprache*; (лише з артиклем) *Adyge|ische* *n* -n; (ззвич. без артикля) *Adyge|isch* *n* =/s

адинамія ж мед. *Adynamie* *f* =

адинамічн|ий: ~а депресія *adynamische Depression*

адміністративн|ий *administrativ*, *Verwaltungs-*; ~а влада *Amts|gewalt* *f* =; ~а одиниця *Verwaltungs|einheit* *f* =, -en; ~а особа *Träger* *der Ver-*

waltung; **~е** **верховенство** Verwaltungshoheit *f* =; **~е** **повноваження** Verwaltungsbefugnis *f* =, -se, Verwaltungsvollmacht *f* =, -en; **~е** **покарання** Verwaltungs|strafmaßnahme *f* =, -n; **~е** **порушення** Ordnungswidrigkeit *f* =, -en, Verwaltungsübertretung *f* =, -en, Verwaltungsrechtsverletzung *f* =, -en; **~е** **право** Verwaltungsrecht *n* -(e)s; **~е** **розпорядження** Ver|ordnung *f* =, -en; **~е** **стягнення** Ordnungs|strafe *f* =, -n; **~ий** **апарат** Verwaltungs|apparat *m* -(e)s, -e, Leitungs|apparat *m* -(e)s, -e, Verwaltung *f* =, -en; **~ий** **арешт** Zivilhaft [-v-] *f* =; **~ий** **округ** Regierungsbezirk *m* -(e)s, -e, Verwaltungsbezirk *m* -(e)s, -e; **~ий** **орган** Verwaltungs|organ *m* -s, -e, Verwaltungsbehörde *f* =, -n; **~ий** **орган землі** (ФРН, Австрія) Landesbehörde *f* =, -n; **~ий** **персонал** (установи, підприємства тощо) Führungspersonal *n* -s; **~ий** **поділ** verwaltungsmäßige Einteilung, Verwaltungs|einteilung *f* =, -en; **~ий** **суд** Verwaltungsgericht *n* -(e)s, -e; **~ий** **штраф** Ordnungsstrafe *f* =, -n, Zwangsstrafe *f* =, -n; **в ~ому порядку** auf dem Verwaltungswege [Verfügungsweg], verwaltungsmäßig

адміністративно-господарський Wirtschafts- und Verwaltungs-

адміністративно-правовий verwaltungsrechtlich

адміністративно-територіальний administrativ-territorial; **~ лад** administrativ-territoriale Gliederung

адміністративно-управлінський: **~ий персонал** Leitungs- und Verwaltungspersonal *n* -s, Verwaltungspersonal *n* -s; **~і** **витрати** Leitungs- und Lenkungs-kosten *pl*

адміністратор ч Verwalter *m* -s, =; (у готелі) Empfangs|chef [-SEf] *m* -s, -s; **~ бази даних** комп. Daten-

bankverwalter *m* -s, =; **~ завдань** комп. Task-Manager *m* -s, =; **~ мережі** комп. Netz-Manager *m* -s, =; **~ пам'яті** комп. Speicher|verwalter *m* -s, =; **~ системи** комп. Systemverwalter *m* -s, =

адміністрація ж **1.** Administration *f* =, -en, Verwaltung *f* =, -en, Verwaltungsbehörde *f* =, -n; **2.** (у готелі) Rezeption *f* =, -en

адмініструвати administrieren *vt*

адмірал ч Admiral *m* -s, -e/австр. -räle

адміралтейство с Admiralität *f* =; Marineamt *n* -(e)s, -ämter

адміралтейський Admiralitäts-

адміральський Admirals-; **~ корабель** Admirals|schiff *n* -(e)s, -e

адоніс ч **1.** міф. Adonis *f* =; **2.** бот. Adonisrös|chen *n* -s, =, Teufels|auge *n* -s, -n

адаптація ж Adoption *f* =

адаптувати adoptieren *vt*, an Kindes Statt annehmen*

адреналін ч Adrenalin *n* -s

адрес ч (письмове привітання) Glückwunschs|schreiben *n* -s, =; **вітальний** ~ Begrüßungs|schreiben *n* -s, =

адрес||а ж **1.** (напис на поштовому відправленні) Adresse *f* =, -n, Brief|anschrift *f* =, -en, Anschrift *f* =, -en; **2.** (позначення місця проживання) Wohn|ort *m* -(e)s, -e, Wohn|anschrift *f* =, -en; **домашня** ~а Privat|adresse [-v-] *f* =, -n; **військ.** Heimat|anschrift *f* =, -en; **3.** (місцезнаходження документа) Signatur *f* =, -en; **4.** (місцезнаходження інформації) Adresse *f* =, -n; **вхідна** ~а Ruf|adresse *f* =, -n; **зворотна** ~а Absender *m* -s, =; **символічна** ~а Pseudoadresse *f* =, -n; **фіктивна** ~а Schein|adresse *f* =, -n; **~а даних** Daten|adresse *f* =, -n; **~а блоку пам'яті** Speicher|adresse *f* =, -n; **~а**

інформації в обчислювальній машині Maschinen|adresse *f* =, -n;
~а команди Befehls|adresse *f* =, -n;
 ♦ **це сказано на твою** ~у das ist an deine Adresse gerichtet; **попастися не за ~ою** an die falsche Adresse [an den Unrechten, an den Falschen] kommen* [geraten*] *vi* (s)

адресант ч Absender *m* -s, =, Brief|absender *m* -s, =

адресат ч Empfänger *m* -s, =; ~ **вибув** (помітка на конверті) Empfänger verzogen; ~а **неможливо знайти** Empfänger nicht zu ermitteln; Empfänger unbekannt; **лист повернувся назад через відсутність ~а** der Brief kam als unbestellbar zurück

адресація ж Adressierung *f* =, -en; ~ **файлу** Datei|adressierung *f* =

адрес|ний Address-; ~а **допомога** Adresshilfe *f* =; ~а **рекламна розсилка** Direkt-Mailing [-'mel-] *n* -s, -s; ~ий **алгоритм** Adressen|algorithmus *m* =, -men; ~ий **простір пам'яті** Speicher|adressraum *m* -(e)s, -räume

адрес|ний Address-; ~а **книга** Adressbuch *n* -(e)s, -bücher; ~ий **стіл** Einwohnermeldeamt *n* -(e)s, -ämter

адресувати adressieren *vt*; (направляти) richten *vt* (комусь an A.)

адсорбент ч *xim.* Adsorbens *n* =, -benzi|en/-bentia

адсорбован|ий adsorptiv, adsorbiert; ~а **вода** Adsorptionswasser *n*

адсорбувати adsorbieren *vt*

адсорбція ж *xim.* Adsorption *f* =; ~ **шкідливих речовин** Schadstoff|adsorption *f* =; ~ **домішок** Fremdstoff|adsorption *f* =

ад'юнкт ч Adjunkt *m* -en, -en

ад'ютант ч *військ.* Adjutant *m* -en, -en

аерарій ч *мед.* Luftbadeanstalt *f* =, -en, Luftbad *n* -(e)s, -bäder

аератор ч Lüfter *m* -s, =, Belüfter *m* -s, =, Belüftungsgerät *n* -(e)s, -e; *мет.* Sandlockerer *m* -s, =

аерація ж Durchlüftung *f* =, -en, Belüftung *f* =, -en; *мед.* freie Lüftung; *мет.* Auflockerung *f* =, -en; ~ **грунту** Boden(durch)lüftung *f* =, -en; ~ **води** Wasser(durch)lüftung *f* =, -en; ~ **борошна** Durchlüftung des Mehls

аероакустика ж Luftschalltechnik *f* =

аероб ч *біол.* Aerobi|er *m* -s, =

аеробіка ж Aerobic *n* -s/*f* =

аеробіоз ч *біол.* Oxibiose *f* =

аеробіонт ч *біол.* Aerobiont *m* -en, -en

аероб|ний *біол.* aerob; ~е **гниття** Aerobenfäulnis *f* =; ~і **дріжджі** Atmungshefe *f* =, -n, Lufthefe *f* =, -n; ~і **мікроорганізми** Aerobi|er *pl*

аеробус ч Airbus [ˈE:r-] *m* -ses, -se

аеровокзал ч Flughafengebäude *n* -s, =; **Авфтиг** Abfertigungshalle *f* =, -n

аеро|ген|ний aerogen; ~е **зараження** aerogene Ansteckung

аерогеозйомка ж geologische Luft|aufnahme *f* =, -n

аеро|гідро|динаміка ж Strömungslehre *f* =, Strömungsmechanik *f* =

аеро|граф ч Farbspritzer *m* -s, =, Luftpinsel *m* -s, =, Spritz|apparat *m* -(e)s, -e, Spritzpistole *f* =, -n

аеро|графія ж Aerographie *f* =, Farbsprühverfahren *n* -s, =, Spritz|appretur *f* =, -en

аеро|динаміка ж Aerodynamik *f* =, Flugmechanik *f* =

аеро|динамі|чний|ий aerodynamisch, strömungsdynamisch, strömungstechnisch; ~а **компенсація** ав. Ausgleichsfläche *f* =, -n; ~а **тінь** Luftschatten *m* -s, =; ~а **труба** aerodynamisches Rohr, Windkanal *m* -s, -näle; ~е **гальмо** Luftwiderstandsbremse *f* =, -n; ~ий **опір** aerodynamischer Widerstand, Luftwiderstand

- m* -(e)s, Strömungswiderstand *m* -(e) s, Windwiderstand *m* -(e)s; **~ий стабілізатор** Stabilisierungsflosse *f* =, -n; **~і сили** aerodynamische Kräfte, Luftkräfte *pl*
- аеродром** ч Flugplatz *m* -es, -plätze
- аерождолоб** ч Pneumafoliebrinne *f* =, -n, Pneumarinne *f* =, -n, pneumatische Fließrinne
- аерозйомка** ж *див.* аерознімання
- аерознімання** с Luft|aufnahme *f* =, -n, Luftbild|aufnahme *f* =, -n
- аерозоль** ч 1. *фіз.* Aerosol *n* -s, -e; 2. (балончик) Spray ['Spre:-/'spre:-] *m/n* -s, -s
- аерозольний** Aerosol-; **~а камера** Aerosolkammer *f* =, -n, Aerosol-sprühkammer *f* =, -n; **~ий апарат** Aerosolgerät *n* -(e)s, -e, Zerstäuber *m* -s, =; **~ий препарат** Nebelmittel *n* -s, =, Vernebelungsmittel *n* -s, =
- аерозольтерапія** ж *мед.* Aerosoltherapie *f* =, -i|en, Aerosolbehandlung *f* =, -en
- аероіонізація** ж Aero|ionisation *f* =, -en, Luft|ionisation *f* =, -en
- аероіоноінгаляція** ж *мед.* Aero|iono|inhalation *f* =, -en
- аероіонотерапія** ж *мед.* Aero|iono-therapie *f* =, -i|en
- аероклуб** ч Fliegerklub *m* -s, -s
- аерологія** ж Aerologie *f* =
- аерометр** ч Aerometer *n* -s, =
- аеромеханіка** ж Aeromechanik *f* =, Flugmechanik *f* =
- аеронавігаційний**: **~ вогонь** Positionsfuer *n* -s; **~ компас** Luftfahrtkompass *m* -es, -e
- аеронавігація** ж Flugnavigation [-v-] *f* =, Luftnavigation *f* =
- аеронавт** ч Aeronaut *m* -en, -en, Luftschiffer *m* -s, =
- аеронавтика** ж Luftfahrt *f* =, Aeronautik *f* =
- аероотит** ч *мед.* Aero|otitis *f* =, -ti-den, Flieger|otitis *f* =, -tiden
- аероплан** ч (*заст.*) ч Flugzeug *n* -(e) s, -e; *заст.* Aero|plan *m* -(e)s, -e
- аеропорт** ч Flughafen *m* -s, -häfen; **~ призначення** Bestimmungsflyghafen *m* -s, -häfen, Zielflyghafen *m* -s, -häfen
- аеросани** *множ.* Propellerschlitten *pl*
- аеросинусит** ч *мед.* Aerosinusitis *f* =, -ti-den, Barosinusitis *f* =, -ti-den
- аеростат** ч Luftballon [-,lON] *m* -s, -s; **~ (повітряного) загордження** Sperrballon *m* -s, -s
- аеростатика** ж Aerostatik *f* =
- аеростатичний** aerostatisch; **~ підшипник** Luftlager *n* -s, =
- аеротенк** ч Belüftungsbecken *n* -s, =, Belüftungs|anlage *f* =, -n; (*з активним мулом*) Belebt|schlamm|anlage *f* =, -n, Belebt|schlammbecken *n* -s, =
- аеротерапія** ж *мед.* Aerotherapie *f* =, -i|en, Luftbehandlung *f* =, -en
- аерофагія** ж *мед.* Aerophagie *f* =, -i|en, Luftschlucken *n* -s
- аерофіли** *множ.* биол. Aerophile *pl*, obligate Aerobi|er
- аерофільтр** ч Belüftungsfilter *n* -s, =
- аерофотоапарат** ч Luftbild|aufnahmegerat *n* -(e)s, -e, Luftbildkamera *f* =, -s
- аерофотограмметрія** ж Aerophotogrammetrie *f* =, Luftbildmessung *f* =, -en
- аерофотознімання** с Luftbild|aufnahme *f* =, -n
- аерофотознімок** ч Luftbild *n* -(e)s, -er
- аерофототопографія** ж Aerophototopographie *f* =, Lichtbildtopographie *f* =
- аерувати** belüften *vt*, durchlüften *vt*; *мет.* auflockern *vt*
- аж** 1. **я** (eben), **я** (sogar); **він хворий**, **~ блідий** er ist krank, ja sogar blass; **~ геть** ganz und gar; **~ гульк** [~ ось, от ~] plötzlich, auf einmal da, **sieh da**, **ehe** man sich's verse-

hen hat; ~ **надто** gar zu (sehr); ~ **ніяк не** durch|aus nicht, gar nicht, keineswegs; **2.** (*перед підрядним наслідковим реченням*) so dass; **загріміло глосно**, ~ **дитина прокинулася** es donnerte laut, so dass das Kind erwachte; (*перед підрядним реченням часу*) bis, bis erst, bis dass; **будь вдома**, ~ **доки я тобі не подзвоню** bleibe zu Hause, bis ich dich anrufe

ажитація ж мед. Agitiertheit *f* =

ажитивний: ~а депресія мед. agitierte Depression

ажіо с ек. Agio [ˈa:ʒo] *n* -s, **Ауфгелд** *n* -(e)s

ажіотаж ч **1.** (*сильне збудження*) **Ауфрегунг** *f* =, -en; (*галас, шум*) **Руммель** *m* -s, =; **2.** ек. Agiotage [aʒiˈoːtaːzɔ] *f* =, -n; **Анштурм** *m* -(e)s, -stürme; **біржовий** ~ Börsenspekulation *f* =, -en

ажур¹ ч **Ордуnung** *f* =; **все в ~і** alles ist in bester [schönster] Ordnung; *розм.* alles ist im Lot [in Butter]

ажур² **1.** ч *фін.* Tagfertigkeit *f* =, -en; **2.** *фін.* à jour [aʒu:r], auf dem Laufenden, mit dem Tag der Rechnungslegung

ажур³ ч *текст.* Geflecht *n* -(e)s, filigranes Muster, durchbrochenes Gewebe

ажурний **1.** durchbrochen; (*прозорий*) durchsichtig; ~а панчоха (*гратчаста, решитчаста*) Netzstrumpf *m* -(e)s, -strümpfe; ~а робота durchbrochene [feine] Arbeit; ~а тканина **Аjourware** [aʒu:r-] *f* =, -n, durchbrochenes Gewebe; ~ий **орнамент** *архит.* Maßwerk *n* -(e)s, -e; ~ий **шов** durchbrochene Naht; **2.** *перен.* fein gemacht

азалія ж бот. Azali|e *f* =, -n, Azalee *f* =, -e|en

азарт ч (*пристрасть*) Leidenschaft *f* =, -en (für A) Leidenschaftlichkeit

f =; (*завзяття*) **Еifer** *m* -s; **грати з ~ом** leidenschaftlich spielen *vt*; **увійти в ~** in Eifer geraten* *vi* (s), sich er|eifern

азартний Hasard-, leidenschaftlich, hitzig; ~а гра Glücksspiel *n* -(e)s, -e; (*захоплююча*) hinreißendes Spiel

азбест ч *мін.* Asbest *m* -(e)s, -e

азбестовий Asbest-; ~а **обшивка** Asbest|umhüllung *f* =, -en; ~е **покривало** (*для гасіння пожежі*) Asbestdecke *f* =, -n; ~а **прокладка** Asbest|unterlage *f* =, -n; ~ий **захисний одяг** Asbestschutzkleidung *f* =

азбука ж **1.** (*алфавіт*) Alphabet *n* -(e)s, -e, **Abc** [aːbeːtseː] *n* =, =;

2. (*буквар*) **Fiбел** *f* =, -n; **3.** (*система умовних знаків*) Alphabet *n* -(e)s, -e;

нотна ~ Notenschrift *f* =, -en; ~ **глухонімих** Daktylogie *f* =, -en; ~ **Фінгєрспрache** *f* =, -n;

~ **сліпих** Blindenschrift *f* =, -en;

телеграфна ~ Telegraf|alphabet *n* -(e)s, -e; **семафорна** ~ мор.

Wink(flaggen)|alphabet *n* -(e)s, -e; ~ **Морзе** Morsealphabet *n* -(e)s, -e;

4. *перен.* **Аnfangsgründe** *pl*, **ABC** [aːbeːtse] *n* =, -s/=

азбучний **1.** alphabetisch; **2.** *перен.* elementar, allbekannt; ~а **їстина** Binsenweisheit *f* =, -en; **так це ж ~а істина!** das gehört doch zum Abc!

азербайджан|ець ч Aserbaidshaner *m* -s, =; ~ка ж Aserbaidshanerin *f* =, -nen

азербайджанський aserbaidshānisch; ~а **мова** die aserbaidshānische Sprache; (*лише з артиклем*) Aserbaidshānische *n* -n; (*зазвич. без артикля*) Aserbaidshānisch *n* =/s

азимут ч *астр.* Azimut *n* -(e)s

азимутальний azimutal

азіат ч **Asiat** *m* -en, -en

азіатський asiatisch

азійський *див.* азіатський

азосполука *ж хім.* Stickstoffverbindung *f* =, -en, Azoverbindung *f* =, -en
азот *ч* Stickstoff *m* -(e)s (*хім. знак* N); **закис** *~у* Stickstoffoxid *n* -(e)s, Lachgas *n* -es; **оксид** *~у* Stick|oxyd *n* -(e)s, Stickstoffmonoxid *n* -(e)s
азотист||ий *хім.* salpetrig; stickstoffhaltig; **~а кислота** salpetrige Säure
азотисто|кислий salpetrigsauer
азотн||ий Stickstoff-; **~а кислота** Salpetersäure *f* =; **~а установка** Stickstoffgewinnungs|anlage *f* =, -n; **~е добриво** Stickstoffdünger *m* -s, =; **~ий мостик** Stickstoffbrücke *f* =, -n
азотно-кислий salpetersauer
азотно-туковий Stickstoffdünger-
азотовмісний stickstoffhaltig
азотування *с хім.* Nitrierung *f* =, -en, Nitrieren *n* -s
азотувати *хім.* nitrieren *vt*
аз||и *мн* Anfangsgründe *pl*; **вивча-ти** *~и* ein ABC-Schütze sein* *vi* (s); **торочити** *~и* nicht über die Anfangsgründe hinauskommen* *vi* (s); **починати з ~ів** ganz von vorne anfangen* *vi, vt*
аїр *ч бот.* Kalmus *m* -ses, -se
ай ach!, au!, o weh!
айва *ж бот.* 1. (*плід*) Quitte *f* =, -n; **грушоподібна** ~ Birnenquitte *f* =, -n; 2. (*дерево*) Quittenbaum *m* -(e)s, -bäume
айкідо *с* Aikido *n* -s/=
айлант *ч бот.* Götterbaum *m* -(e)s, -bäume
айнтопф *ч* (*зустий сун*) Eintopf *m* -(e)s, -töpfe
айсберг *ч* Eisberg *m* -(e)s, -e
айстра *ж бот.* Aster *f* =, -n
академізм *ч* Akademismus *m* =
академік *ч* Akademiemitglied *n* -(e)s, -er, Mitglied der Akademie
академічн||ий akademisch; **~а від-пустка** Freistellung von der Lehre; **~а година** akademische Stunde; **дві**

~і години [*розм. пара*] Doppelstunde *f* =, -n; **~ий рік** Studi|enjahr *n* -(e)s, -e
академія *ж* Akademie *f* =, -i|en; **~ наук** Akademie der Wissenschaften; **~ мистецтв** Akademie der Künste; **сільськогосподарська** ~ Landwirtschafts|akademie *f* =, -i|en
акант *ч* 1. *бот.* Akanthus *m* =, =/-thi; 2. *архіт.* Akanthusblatt *n* -(e)s, -blätter
акафіст *ч рел.* Akathistos *m* =, -toi
акація *ж бот.* Akazi|e *f* =, -n; **біла** ~ *бот.* Schotendorn *m* -(e)s, -e; **жовта** ~ *бот.* Erbsenstrauch *m* -(e)s, -sträucher; **срібляста** ~ *бот.* Silber|akazi|e *f* =, -n
акваланг *ч* (Pressluft-)Tauchgerät *n* -(e)s, -e
аквалангіст *ч* Sporttaucher *m* -s, =, Tauchschwimmer *m* -s, =
аквamarin *ч* Aquamarin *m* -s, -e
акванавт *ч* Aquanaut *m* -en, -en
акваплан *ч* Aquaplan *m* -(e)s, -e
аквапланіст *ч* Wellenreiter *m* -s, =
аквареліст *ч мист.* Aquarellmaler *m* -s, =
акварел||ь *ж* 1. (*фарба*) Aquarellfarbe *f* =, -n, Wasserfarbe *f* =, -n; **писати** *~лю* aquarellieren *vt, vi*; in Wasserfarben malen *vt, vi*; 2. (*картина*) Aquarell *n* -(e)s, -e, Aquarellbild *n* -(e)s, -er
акварельн||ий *мист.* Aquarell-, Wasserfarben-, wasserfarben; **~а фарба** Aquarellfarbe *f* =, -n; **~ий живопис** Aquarellmalerei *f* =; **~ий портрет** Aquarellbildnis *n* -ses, -se
акваріум *ч* Aquarium *n* -s, -ri|en
акваріуміст *ч* Aquarianer *m* -s, =
акваріумн||ий: **~а риба** Aquari|en-fisch *m* -(e)s, -e
акватинта *ж полігр.* Aquatinta *f* =
акватипія *ж полігр.* Wasserfarbendruck *m* -(e)s, Aquatypie *f* =
акваторія *ж* Wasserfläche *f* =, -n;

Becken *n* -s, =, Wasserbecken *n* -s, =; (для водних транспортних засобів) Start- und Landefläche *f* =, -n, ~ порту Gesamtwasserfläche einer Hafenanlage, Hafenwasser *n* -s, -wässer

акведук ч 1. (водопровідний) Aquädukt *m* -(e)s, -e, Wasserleitungsbrücke *f* =, -n; 2. (каналу) Kanalbrücke *f* =, -n

аквізіція ж ек. Akquisition *f* =

акин ч Акун *m* -(e)s, -e

акінезія ж мед. Starre *f* =, Akinesie *f* =

акліматизація ж Akklimatisation *f* =, -en, Eingewöhnung *f* =

акліматизувати akklimatisieren *vt*, eingewöhnen *vt*, heimisch machen *vt*; ~ся sich akklimatisieren, sich eingewöhnen, heimisch werden* *vi* (s)

акомодація ж Angleichung *f* =, -en, Akkommodation *f* =, -en

аккомпанемент ч Begleitung *f* =, -en; під ~ рояля mit Klavierbegleitung [-v-]

аккомпаніатор ч Begleiter *m* -s, =

аккомпанувати begleiten (комусь *A.*)

аконіт ч бот. Eisenhut *m* -(e)s, -hüte, Aconitum *n* -s, -ten

акорд ч Akkord *m* -(e)s, -e; взяти ~ einen Akkord greifen* [anschlagen*]; заключний ~ тж. перен. Schlussakkord *m* -(e)s, -e, Ausklang *m* -(e)s

акордеон ч Akkordeon *n* -s, -s; жарт. Quetschkommode *f* =, -n

акордеоніст ч Akkordeonist *m* -en, -en, Akkordeonspieler *m* -s, =

акордний Akkord-; ~а робота Akkordarbeit *f* =, -en, Stücklohnarbeit *f* =, -en; ~а плата Akkordlohn *m* -(e)s, -löhner; (поштучна) Stücklohn *m* -(e)s, -löhner; (перев. у будівництві) Objektlohn *m* -(e)s, -löhner

акр ч с.-г. Acre [ˈe:kqr] *m* -s, -s

акредитація ж фін., політ. Akkreditierung *f* =, -en; (надання повноважень) Bevollmächtigung *f* =, -en; (посвідчення, засвідчення) Beglaubigung *f* =, -en; ~ посла Beglaubigung eines Botschafters

акредитив ч фін. Akkreditiv *n* -s, -e; Kreditbrief *m* -(e)s, -e; (дорожній чек) Reisescheck *m* -s, -s; безвідкличний ~ unwiderruffliches Akkreditiv; документарний ~ dokumentarisches Akkreditiv; неподільний ~ unteilbares Akkreditiv; підтверджений ~ bestätigtes Akkreditiv; ~ на пред'явника Sichtakkreditiv *n* -s, -e; відкрити ~ ein Akkreditiv eröffnen [erstellen]

акредитивний Akkreditiv-; Beglaubigungs-; ~а грамота політ. Beglaubigungsschreiben *n* -s, =; ~а форма розрахунків Akkreditivverfahren *n* -s, =

акредитувати 1. фін. akkreditieren *vt*; (надавати повноваження) bevollmächtigen *vt*; 2. політ. akkreditieren *vt*; (посла) beglaubigen *vt*

акрил ч Akryl *n* -s

акробат ч Akrobat *m* -en, -en; повітряний ~ Luftakrobat *m* -en, -en

акробатика ж Akrobatik *f* =

акробатичний akrobatisch

акробатка ж Akrobatin *f* =, -nen

акровірш ч літ. Akrostichon [-c0n] *n* -s, -chen/-cha

акрополь ч іст. Akropolis *f* =, -polen

акселератор ч (ножний) Gaspedal *n* -s, -e; (ручний) Gashebel *m* -s, =

акселерація ж біол., авт. Akzeleration *f* =

аксельбант ч Achselschnur *f* =, -schnüre/рідко -n

аксесуар ч Zubehör *n* -(e)s, -e, Beiwerk *n* -(e)s, -e

аксіальний axial; ~ зазор Axialspiel

n -(e)s, -e; ~ зв'язок *xim.* axiale Bindung; ~ рефлекс *axialer* Reflex; ~ тромб *Axialthrombus m* =, -ben
аксіально-поршневий *Axialkolben-*; ~ двигун *Axialkolbenmotor m* -s, -en; ~ насос *Axialkolbenpumpe f* =, -n
аксіома *ж мат., філос.* Axiom *n* -s, -e, Grundsatz *m* -es, -sätze
аксіоматичний *axiomatisch*
акт ч 1. (*дія*) Akt *m* -(e)s, -e, Aktion *f* =, -en, Handlung *f* =, -en; (*вчинок*) Tat *f* =, -en; **мовленнєвий** ~ Sprechakt *m* -(e)s, -e; ~ **агресії** Angriffsakt *m* -(e)s, -e, Aggressionsakt *m* -(e)s, -e, Aggressionshandlung *f* =, -en; ~ **вимагання** erpresserischer Akt, Erpressung *f* =, -en; ~ **дружби** Freundschaftsbezeugung *f* =, -en; ~ **свавлля** Willkürakt *m* -(e)s, -e;
 2. *юр. (документ)* Urkunde *f* =, -n, Akte *f* =, -n; Aktenstück *n* -(e)s, -e; **заключний** ~ Schlussakte *f* =, -n, Abschlussprotokoll *n* -s, -e; **обвинувачувальний** ~ Anklageschrift *f* =, -en; **оригінальний** ~ Originalurkunde *f* =, -n; **рекламаційний** ~ ек. Mängelrüge *f* =, -n, Reklamation *f* =, -en; ~и **громадянського стану** Personenstandsregister *n* -s, =; ~ **випробовувань** *tex.* Prüf(ungs)protokoll *n* -s, -e, Prüfzeugnis *n* -ses, -se; ~ **на вічне користування землею** Urkunde für ewige Bodennutzung; ~ **капітуляції** Kapitulationsurkunde *f* =, -n;
 3. (*опис встановлених фактів*) Protokoll *n* -s, -e; ~ **прийому** Abnahmeprotokoll *n* -s, -e; ~ **про нещасний випадок** Unfallprotokoll *n* -s, -e; **скласти** ~ ein Protokoll aufnehmen* (про щось über *A.*); **актенkundig machen vt**;
 4. *театр.* Akt *m* -(e)s, -e, Aufzug *m* -(e)s, -züge; **трагедія на п'ять ~ів** Tragödie in fünf Akten [Aufzügen]

актив ч 1. *іст.* Aktiv *n* -s, -s, aktive [-v] Mitglieder *pl*; **батьківський** ~ Elternaktiv *n* -s, -s; 2. *фін.* Aktiva [-v] *pl*, Aktivbestand *m* -(e)s, -stände; Guthaben *n* -s, =, Aktivposten *m* -s, =; ~ **і пасив** Aktiva und Passiva [-v]; ~и **банку** Bankaktiva *pl*, Bankguthaben *n* -s, =; ~и у **валюті** Devisenguthaben *n* -s, =; **мати в ~і** guthaben *vt*; 3. *філол.* Aktiv *n* -s, Aktivum [-v] *n* -s/-va, Tatform *f* =, -en, Tätigkeitsform *f* =, -en
активатор ч *xim.* Aktivator [-v] *m* -s, -toren, Verstärker *m* -s, =
активація *ж* Aktivieren [-v] *n* -s, Aktivierung *f* =, -en
активізація *ж* Aktivierung [-v] *f* =, -en
активізувати aktivieren [-v] *vt*; ~ся активіert werden*, lebhafter [aktiver] werden* *vi* (s); (*заворушитися*) rührig werden* *vi* (s); (*бути причиною, викликатися*) hervorgerufen werden*
активіст ч Aktivist [-v] *m* -en, -en, Funktionär *m* -s, -e, aktives Mitglied
активістка *ж* Aktivistin *f* =, -nen, Funktionärin *f* =, -nen, aktives Mitglied
активн||ий 1. aktiv; (*діяльний*) tätig; (*енергійний*) tatkräftig; (*діловитий*) geschäftig; (*рухливий*) rührig; ~а **боротьба** aktiver [-v] [tatkräftiger] Kampf; ~а **участь** aktive [tätige] Teilnahme, aktiver [tätiger] Anteil (в чомусь an *D.*); ~ий **працівник** tätiger [aktiver] Mitarbeiter; Aktivist *m* -en, -en; ~о **боротися** aktiv [tatkräftig] kämpfen (за щось für *A.*); **брати ~у участь** aktiv teilnehmen* *vi* (в чомусь an *D.*); 2. *tex., фін.* aktiv, Aktiv-, wirksam, Wirk-; ~а **пам'ять** *tex.* (запам'ятовуючий пристрій) Aktivspeicher *m* -s, =; ~а **потужність** *ел.* Wirkleistung *f* =, -en; ~а **стаття балансу** aktiver

Bilanzposten, Aktivposten *m* -s, =, Aktivposition *f* =, -en; ~**е виборче право** aktives Wahlrecht; ~**е залізо** aktives Eisen; **3. філол.** aktiv

активність *ж* Aktivität [-v-] *f* =, Geschäftigkeit *f* =, Tätigkeit *f* =; Rührigkeit *f* =; **трудова** ~ Arbeitsaktivität *f* =; **сонячна** ~ *астр.* Sonnenaktivität *f* =, Solaraktivität *f* =, Sonnentätigkeit *f* =; **ділова** ~ geschäftliche Aktivität, Geschäftstätigkeit *f* =; **проявити** ~ Aktivität an den Tag legen; aktiv [tätig, tatkräftig, geschäftig, rührig] werden* *vi* (s)

актиній *ч* Aktinium *n* -s (*xim.* знак As)

актинія *ж* *зоол.* Aktinije *f* =, -n, See-rose *f* =, -n

актовий **1.** Akten-, Urkunden-, aktenmäßig; ~**ий папір** Aktenpapier *n* -s, Stempelpapier *n* -s; ~**і збори** Aktengebühr *f* =, -en; (за послуги адміністративних органів) Verwaltungsgebühr *f* =, -en; **2.:** ~**а зала** Aula *f* =, -len/-s =; (у ВНЗ) Auditorium maximum, Audimax *n* -es, -e

актор *ч* **1.** Schauspieler *m* -s, =, Bühnenkünstler *m* -s, =; **головний** ~ (виконавець головної ролі) Hauptdarsteller *m* -s, =; **комічний** ~ Komiker *m* -s, =; **трагічний** ~ Tragöde *m* -n, -n; **2. перен.** Komödiant *m* -en, -en; Schauspieler *m* -s, =

акторськ||ий Schauspiel-; schauspielerisch; darstellerisch; ~**а праця** die darstellerische Leistung; ~**е мистецтво** Schauspielkunst *f* =

акторство *с* Schauspielertätigkeit *f* =

актриса *ж* Schauspielerin *f* =, -nen

актуальн||ий aktuell, zeitnah, zeitgemäß; zeitgebunden, zeitbezogen; ~**е питання** eine aktuelle [akute, brennende] Frage

актуальність *ж* Aktualität *f* =, Zeitnähe *f* =, Zeitbezogenheit *f* =; **це втратило свою** ~ das ist nicht mehr

aktuell, das hat nichts mehr auf sich **акула** *ж* *зоол.* Hai *fisch* *m* -(e)s, -e, Hai *m* -(e)s, -e; **блакитна** ~ *зоол.* Blauhai *m* -(e)s, -e

акумулювати akkumulieren *vt*, speichern *vt*, ansammeln *vt*

аккумулятор *ч* *тех.* Akkumulator *m* -s, -toren, Sammler *m* -s, =, Akku *m* -s, -s; *авт.* Batterie *f* =, -ien

аккумуляторна *ж* Akkumulatorenraum *m* -(e)s, -räume, Akkurraum *m* -(e)s, -räume, Batterieraum *m* -(e)s, -räume

аккумуляція *ж* Akkumulation *f* =, -en, Aufspeicherung *f* =, -en; ~ **капіталу** Akkumulation des Kapitals, Kapitalakkumulation *f* =, -en

akupunktura *ж* *мед.* Akupunktur *f* =, -en, Nadelstechen *n* -s

акуратний (точний) genau, präzis(e); (в часі) pünktlich, präzis(e); (ретельний) sorgfältig; (охайний) sauber; (надзвичайно акуратний, точний, педантичний) penibel

акуратність *ж* Genauigkeit *f* =; Pünktlichkeit *f* =; Sorgfalt *f* =; Sauberkeit *f* =; Penibilität *f* =

акустика *ж* **1.** (розділ фізики) Akustik *f* =, Schalllehre *f* =; **2.** (чутність у приміщенні) Akustik *f* =, Klangwirkung *f* =

акустичн||ий akustisch; ~**а агнозія** akustische Agnosie, Seelentaubheit *f* =; ~**а комфортабельність** (кузова) Innengeräuschkomfort [-, %] *m* -s; ~**ий екран** Schallwand *f* =, -wände

акушер *ч* Geburtshelfer *m* -s, =

акушерка *ж* Hebamme *f* =, -n, Geburtshelferin *f* =, -nen

акушерський geburtshilflich, Geburtshelfer-, Entbindungs-

акушерство *с* Geburtshilfe *f* =

акцент *ч* **1.** (наголос) Akzent *m* -(e)s, -e, Betonung *f* =, -en; (знак наголосу) Betonungszeichen *n* -s, =; **робити** ~ *перен.* einen besonde-

ren Akzent [Nachdruck] legen (на чомусь auf A.); без ~у akzentfrei; **говорити німецькою мовою без ~у** akzentfreies Deutsch sprechen*;
2. (інішомовна вимова) Akzent *m* -(e)s, -e, Aussprache *f* =, -n; (інтонація) Tonfall *m* -(e)s, -fälle
акцентологія *ж* філол. Akzentlehre *f* =, Akzentologie *f* =
акцентуація *ж* філол. Betonung *f* =, Akzentu|ierung *f* =
акцентування *с* **1.** див. акцентуація; **2.** перен. Akzentu|ierung *f* =, (nachdrückliche) Betonung
акцентувати філол., тж. перен. (наголошувати) akzentu|ieren *vt*, betonen *vt*; перен. Akzente setzen [verteilen]; **особливо** ~ mit Nachdruck betonen *vt*
акцепт *ч* **1.** юр., політ. Einverständnis zum Vertrags|anschluss; **2.** фін. Akzept *n* -(e)s, -e; ~ **векселя** Annahme des Wechsels, Wechsel|akzept *n* -(e)s, -e
акцептант *ч* фін. Akzeptant *m* -en, -en
акцептувати фін. akzeptieren *vt*, annehmen* *vt*
акцесорний akzessorisch
акциз *ч* ек. Akzise *f* =, -n, Verbrauchs|steuer *f* =, -n
акцизний ек. Akzise-; ~ **збір** Akzise|einnahme *f* =, -n, Akzise *f* =, -n
акціонер *ч* Aktionär *m* -s, -e; Akti|en|inhaber *m* -s, =; ~ **з контрольним пакетом акцій** Mehrheits|aktionär *m* -s, -e
акціонерний Akti|en-; ~ **капітал** Akti|enkapital *n* -s, -e/-li|en
акці|я *ж* (цінний папір) Akti|e *f* =, -n; **засновницька ~я** Gründungs|akti|e *f* =, -n; **~я на пред'явника** Inhaber|akti|e *f* =, -n; **власник** ~й Akti|enbesitzer *m* -s, =, Akti|enhalter *m* -s, =
акція² *ж* (дія) Aktion *f* =, -en; ди-

пломатична ~ diplomatische Aktion, diplomatischer Vorstoß, diplomatisches Vorgehen; **політична** ~ politische Aktion [Maßnahme]
албан|ієць *ч* Albanger *m* -s, =; ~**ка** *ж* Albanerin *f* =, -nen
албанськ|ий albanisch; ~**а мова** die albanische Sprache; (лише з артиклем) Albanische *n* -n; (зазвич. без артикля) Albanisch *n* =/-s
алгебра *ж* Algebra *f* =, Buchstabenrechnung *f* =
алгебраїч|ий algebra|isch, Buchstaben-; ~**а величина** algebra|ische Größe, Buchstabengröße *f* =, -n; ~**е рівняння** algebra|ische Gleichung, Buchstabengleichung *f* =, -en
алгоритм *ч* Algorithmus *m* =, -men; **теорія** ~ів Algorithmentheorie *f* =, -i|en
але aber; (проте) dennoch, doch, jedoch; (після заперечення) sondern; ~ **ж** aber doch; **не тільки...**, ~ **й також** nicht nur..., sondern auch; **◆ ніяких “~”!** kein Aber!, still mit dem Aber!, ohne Wenn und Aber!
алебарда *ж* Hellebarde *f* =, -n
алебастр *ч* мін. Alabaster *m* -s
алебастровий Alabaster-, alabastrern
алегоричний allegorisch, sinnbildlich
алегорія *ж* Allegorie *f* =, -i|en, Sinnbild *n* -(e)s, -er
алLEGRO муз. **1.** allegro; **2.** *с* Allegro *n* -s, -s
александрит *ч* мін. Alexandrit *m* -(e)s, -e, Chrysoberyll [krY-] *m* -(e)s, -e
александрійський alexandrinisch; ~ **вірш** літ. Alexandriner *m* -s, =; ~ **листок мед.** Sennesblätter *pl*
алексія *ж* мед. Alexie *f* =, Lese|unfähigkeit *f* =, Buchstabenblindheit *f* =
алеманський alemannisch

алерген ч Allergen *n* -s, -e
алергік ч Allergiker *m* -s, =, Allergiekranke *m* -n, -n
алергічний allergisch
алергія ж мед. Allergie *f* =, -і|ен (на щось gegen *A.*); **хворий на** ~ю див. **алергік**
алеут ч Aleut *m* -en, -en, Aleutenbewohner *m* -s, =; ~ка ж Aleutin *f* =, -nen, Aleutenbewohnerin *f* =, -nen
алеутський aleutisch
алея ж Allee *f* =, -е|ен
алжир|ець ч Algerier *m* -s, =; ~ка ж Algerierin *f* =, -nen
алжирський algerisch
алича ж бот. Kirschpflaume *f* =, -n
алібі с юр. Alibi *n* -s, -s; **довести своє** ~ sein Alibi nachweisen*
алігатор ч зоол. Alligator *m* -s, -toren
алідада ж тех. Dipterlineal *n* -(e) s, -e, Visierlineal [v-] *n* -(e)s, -e, Alhidade *f* =, -n
алізарин ч хім. Alizarin *n* -s, -e; **жовтий** ~ Alizarin gelb *n* -(e)s; **червоний** ~ Alizarinrot *n* -(e)s, Krapprot *n* -(e)s
алізариновий хім. Alizarin-; ~е **чорнцло** Alizarintinte *f* =, -n; ~ий **барвник** Alizarinfarbstoff *m* -(e)s, -e
алілуя halleluja!
аліменти мн Alimente *pl*, Unterhaltskosten *pl*, Unterhaltsbeitrag *m* -(e)s, -träge
аліментний Alimentations-; ~е **зобов'язання** Alimentationspflicht *f* =, -en, Unterhaltungspflicht *f* =, -en
аліментник ч Alimentenzahler *m* -s, =, Unterhaltzahler *m* -s, =, Unterhaltungspflichtige *m* -n, -n
алітерація ж літ. Alliteration *f* =, -en, Stabreim *m* -(e)s, -e
алкалоїд ч хім. Alkaloid *n* -(e)s, -e
алкаш ч розм. Alki *m* -s, -s; (**заядливий, повний**) фам. Diplom-Alker *m* -s, =

алкоголізм ч Alkoholismus *m* =, Trunksucht *f* =
алкоголік ч Alkoholiker *m* -s, =; Trinker *m* -s, =, Gewohnheitstrinker *m* -s, =; розм. Alki *m* -s, -s; (**п'яниця**) фам. Säufer *m* -s, =
алкоголь ч Alkohol *m* -s
алкогольний Alkohol-, alkohol-; (**той, що вміщує алкоголь**) alko|holhaltig; ~е **божевілля** мед. Säufervahn *m* -(e)s; ~е **отруєння** Alkoholvergiftung *f* =; ~е **сп'яніння** Alkoholrausch *m* -es; ~і **напої** alko|holische [alko|holhaltige] Getränke *pl*
Аллах ч рел. Allah *m* =
алло hallo!
алмаз ч Diamant *m* -en, -en; **промисловий** ~ Bohr- und Schleifdiamant *m* -en, -en, Industriediamant *m* -en, -en; **склорізний** ~ Glaserdiamant *m* -en, -en; Glasschneider *m* -s, = **алмазний** diamanten, Diamant(en)-; ~ **рудник** Diamantengrube *f* =, -n
алогічний unlogisch
алод ч іст. Allod *n* -(e)s, -e, Allodium *n* -s, -di|en
алое с бот. Aloe *f* =, -n
алоза ж зоол. Alse *f* =, -n, Maifisch *m* -es, -e
алонж ч фін. Allonge [a'lp:Zq] *f* =, -n, Anhang *m* -(e)s, -hänge, Wechsel|allonge *f* =, -n
алотропія ж хім. Allotropie *f* =, -і|ен
алотропний хім. allotrop, mehrförmig
алта|єць ч Altaier *m* -s, =; ~йка ж Altaierin *f* =, -nen
алтайський alta|isch, Altaj-
алтея ж бот. Eibisch *m* -es, -e; ~ **лікарська** бот. Samtappel *f* =, -n
алфавіт ч Alphabet *n* -(e)s, -e, Abc [a:be:tse:] *n* =; **розставити за** ~ом alphabetisch ordnen *vt*
алфавітний alphabetisch; ~ **пока-**

жчик alphabetisches Register [Verzeichn^{is}]

алфавітно-цифровий *тех.* alpha-numerisch

алхімік ч *Alchimist* *m* -en, -en

алхімія *ж* Alchimie *f* =, Alchemie *f* =

альбатрос ч *зоол. (птиця)* Albatros *m* =, -se

альбінізм ч *біол.* Albinismus *m* =, Leukopathie *f* =

альбінос ч *біол.* Albino *m* -s, -s

альбом ч **1.** Album *n* -s, -ben; ~ для

марок Briefmarken|album *n* -s, -ben, Einsteck|album *n* -s, -ben;

~ для **листівок** Postkarten|album *n* -s, -ben; ~ для **малювання** Zeichenblock *m* -s, -s/-blöcke; Zeichenbuch *n* -(e)s, -bücher; ~ для **віршів**

Poesie-Album *n* -s, -ben; ~ для **фотографій** Fotoalbum *n* -s, -ben;

2. (збірка репродукцій) Bildband *m* -(e)s, -bände, Kunstmappe *f* =, -n, Abbildungswerk *n* -(e)s, -e; (у вигляді гармошки) Leporellobuch *n* -(e)s, -bücher

альбомний Album-; ~ **формат** Querformat *n* -(e)s, -e, Breitformat *n* -(e)s, -e

альбумін ч *хім.* Albumin *n* -s, -e, Eiweißstoff *m* -(e)s, -e

альбумінурія *ж мед.* Albuminurie *f* =, Eiweißharnen *n* -s

альвеоли *мн анат.* Alveolen [-v-] *pl*, Höhlungen *pl*

альвеолярний *анат., філол.* alveolar [-v-]

альдегід ч *хім.* Aldehyd *n* -(e)s, -e

альков ч Alkoven [-v-] *m* -s, =, Bettische *f* =, -n; Schlafkammer *f* =, -n

альманах ч Almanach *m* -s, -e, Jahrbuch *n* -(e)s, -bücher

альмандин ч *мін.* Almandin *m* -s, -e, roter Granat, Karfunkel *m* -s, =

альпака **1.** ч/ж *зоол. (тварина)* Alpaka *n* -s, -s; **2.** *ж (шерсть)* Alpaka

m -s, Alpakawolle *f* =; **3.** *ж (тканина)* Alpaka *m* -s, Alpakastoff *m* -(e)s, -e

альпарі *фін.* al pari, zum Nennwert

альпійськ||ий Alpen-, alpin; ~а

флора Alpenflora *f* =, -ren, Alpenpflanzen *pl*; ~е **двоборство** *спорт.* alpine Kombination; ~е **пасовище** Alm *f* =, -en, Alp(e) *f* =, -(e)n

альпінарій ч Steingarten *m* -s, -gärten

альпініада *ж* Massenbesteigung eines Berges

альпінізм ч Bergsteigen *n* -s, Alpinismus *m* =; Alpinistik *f* =; Hochtouristik [-tu-] *f* =

альпініст ч Bergsteiger *m* -s, =, Hochgebirgswanderer *m* -s, =

альпіністка *ж* Bergsteigerin *f* =, -nen, Hochgebirgswandererin *f* =, -nen

альпіністський: ~ **похід** Hochgebirgstour [-tu:r] *f* =, -en; ~ **табір** *спорт.* Bergsteigerlager *n* -s, =

альпінія *ж див. калган*

альт ч *муз. 1. (інструмент)* Bratsche *f* =, -n, Altgeige *f* =, -n; **2. (голос)** Alt *m* -(e)s, -e, Altstimme *f* =, -n; **співати** ~ом Alt singen*; **3. (той, хто співає альтом)** Altist *m* -en, -en; (та, хто співає альтом) Altistin *f* =, -nen

альтан(ка) *ж* Laube *f* =, -n, Gartenlaube *f* =, -n

альтерація *ж муз.* Alteration *f* =, -en; **знак** ~ї Vorzeichen *n* -s, =, Versetzungszeichen *n* -s, =

альтернатива *ж* Alternative [-v-] *f* =, -n; *розм.* Entweder-Oder *n* =

альтернативн||ий alternativ, Alternativ-; ~е **запитання** Alternativfrage *f* =, -n, Entscheidungsfrage *f* =, -n

альтиметр ч *ав.* Höhenmesser *m* -s, =, Höhenmessgerät *n* -(e)s, -e

альтист ч *муз.* Bratschist *m* -en, -en

альтистка *ж муз.* Bratschistin *f* =, -nen
альтов|ий Alt-; ~а **партія** Altpartie
f =, -i|en

альтруїзм *ч* Altruismus *m* =, Näch-
stenliebe *f* =; (*безкорисливість*)
Un|eigennützigkeit *f* =

альтруїст *ч* Altruist *m* -en, -en, Men-
schenfreund *m* -(e)s, -e

альтруїстичний altruistisch; (*без-*
корисливий) un|eigennützig

альтруїстка *ж* Altruistin *f* =, -nen,
Menschenfreundin *f* =, -nen

альф|а *ж* (*буква*) Alpha *n* =/-s,
-s; \diamond ~ **і** **омега** das Alpha und das
Omega, das A und das O; **від** ~и до
омеги von A bis Z

альфа-випромінювання *с фіз.* Al-
phastrahlung *f* =

альфа-лічильник *ч фіз.* Alhzähler
m -s, =

альфа-опромінення *с фіз.* Beschie-
bung mit Alphateilchen

альфа-промені *мн фіз.* Alphastrah-
len *pl*

альфа-радіоактивність *ж фіз.*
Alpha|aktivität [-v-] *f* =

альфа-розпад *ч фіз.* Alphazerfall *m*
-(e)s, Alpha|umwandlung *f* =

альфа-частинки *мн фіз.* Alphateil-
chen *pl*

альянс *ч* Allianz *f* =, -en, Zusam-
men-
schluss *m* -es, -schlüsse, Bündnis
n -ses, -se

алювіальний *геол.* alluvial [-v-], Al-
luvial-, angeschwemmt; ~ **грунт** Al-
luvialboden *m* -s, -böden, Schwemm-
boden *m* -s, -böden

алювій *ч геол.* Alluvium [-v-] *n*, -s,
-i|en, Anschwemmung *f* =, -en

алюзія *ж* Allusion *f* =, -en

алюмінієвий Aluminium-; *розм.*
Alu-; ~ **галун** Aluminium|alaun *m*
-(e)s; ~ **завод** Aluminiumwerk *n* -(e)
s, -e; ~ **посуд** Aluminiumgeschirr *n*
-(e)s; *розм.* Alugeschirr *n* -(e)s

алюміній *ч* Aluminium *n* -s (*хім.*

знак Al); *розм.* Alu *n* =/-s; **листовий**
~ Aluminiumblech *n* -(e)s, -e; *розм.*
Alublech *n* -(e)s, -e

алюмосилікат *ч* Aluminiumsilikat
n -(e)s

алюр *ч* (*коня*) Allüre *f* =, -n, Gang|art
f =, -en

амазонка *ж* 1. *міф.* Amazone *f* =, -n
2. *зоол.* (різновид папузи) Amazone
f =, -n

амальгама *ж хім.* Amalgam *n* -s, -e

амальгамувати amalgamieren *vt*

амарант *ч* 1. *хім.* Amarant *m/n* -(e)
s; 2. *бот.* Amarant *m* -(e)s, -e, Gar-
tenfuchsschwanz *m* -es, -schwänze,
Tausendschön *n* -(e)s, -e

амариліс *ч бот.* Amaryllis *f* =, -llen,
Narzissenlilie *f* =, -n

амба: \diamond **йому** ~ er hat ausgespielt, es
ist aus mit ihm

амбал *ч* Hüne *m* -n, -n; Hünengestalt
f =, -en; *розм.* Bulle *m* -n, -n; *жарт.*

ein zweibeiniger Kleiderschrank

амбар *ч* Speicher *m* -s, =, Lagerraum
m -(e)s, -räume; *с.-з.* Scheune *f* =, -n,
Getreidespeicher *m* -s, =

амбівалентний ambivalent [-v-]

амбівалентність *ж* Ambivalenz
[-v-] *f* =

амбітний ehrgeizig; (*зарозумілий*)
hochmütig, hochnäsig, eingebildet

амбіція *ж* Ehrgeiz *m* -(e)s; Hoch-
näsigkeit *f* =, Einbildung *f* =

амбра *ж* Ambra *m/n* -s, -s / *f* =, -s,
Amber *m* -s, =/-n

амбразура *ж* 1. *буд.* (віконна) Fen-
sternische *f* =, -n, Fenstervertiefung
f =, -en; (*дверна*) Türnische *f* =, -n;

2. *військ.* Schießscharte *f* =, -n

амброзія *ж* 1. *міф., поет.* Ambrosia
f =, Götterspeise *f* =; 2. *бот.* Trau-
benkraut *n* -(e)s, Ambrosia *f* =, -si|en;

~ **полинолиста** *бот.* Beifußblättri-
ges Traubenkraut

амбулаторія *ж* Ambulanz *f* =, -en,
Ambulatorium *n* -s, -ri|en